

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani:
celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 550
na mesec . . . . . 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan svojo izjavo medelje in pravnika.

Inserati veljajo: petstopenjski petkrat za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 55.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 28—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 13—
četrt leta 650	četrt leta 650
na mesec 230	na mesec 230

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravišstvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Klerikalno Intrigantstvo.

Oficielno pojasnilo načelnika »Zveze južnih Slovanov« je popolnoma razkrinkalo nizkotno spletko, ki so jo klerikalci uprizorili iz najnečednejših agitacijskih namenov zoper rečeno »Zvezo«, dasi so dobro vedeli, da bodo z njo samo škodovali slovensko narodno korist. Sedaj je dognano, da je bilo vse izmišljeno in zlagano, kar so klerikalci pisarili: zlagano je bilo, da je »Zveza« izdala sploh kak komunistično, zlagano, da je sklepala o svojem postopanju glede italijanske pravne fakultete, zlagano, da je zapustila stališče, na katero se je svoj čas postavila skupna parlamentarna organizacija »Jugoslovanov«, »Narodna zveza«, zlagano, da je opustila »Zvezo južnih Slovanov« junktim med italijanskim in slovenskim vprašanjem. Vse, od konca do kraja je bilo zlagano, kar je pisal »Slovenec« in prežvekoval ves teden.

Afera, ki je končala s takim osramočenjem klerikalnih spletkarjev je nov dokaz, kako lojalno, odkrito in pošteno, vestno in dosledno je vse postopanje v »Zvezi južnih Slovanov« združenih jugoslovanskih poslancev. Če morejo klerikalci kaj takega o sebi reči, na to naj si odgovori vsak sam, kder je zasledoval to polemiko.

Med drugimi očitani, s katerimi je »Slovenec« obsipal »Zvezo južnih Slovanov«, je bilo tudi to, da ta »Zveza« popolnoma samostojno postopa.

Da je očitanje bilo iz trte izvit, je pojasnil že dr. Ploj s konstatiranjem, da je »Zveza« sploh opustila vsako debato o svojem postopanju glede načrta o laški fakulteti, ker se je smatrala dolžno vstrajati brezpozorno na stališču, ki sta ga oba jugoslovanska kluba soglasno določila.

A tudi če bi bila »Zveza« res začela popolnoma samostojno postopati bi ji tega prav klerikalci ne smeli očitati. Vsakdo drugi lahko, samo klerikalci ne, ker ti ne poznajo nobene lojalnosti napram »Zvezi južnih Slovanov« in jo poznajo samo takrat, kadar je rabijo, drugače na sami postopajo popolnoma samostojno, tudi takrat, kadar bi obena narodna korist zahtevala skupnega postopanja obeh jugoslovanskih klubov.

Ze večkrat omenjena »Narodna zveza« je skupna organizacija obeh jugoslovanskih klubov. Ustanovljena je bila v namen, da omogoči obeh jugoslovanskima kluboma skupno posvetovanje in solidarno delovanje v vseh skupnih vprašanjih. Vsakdo se še spominja, kako so rjevali klerikalci lansko poletje, ko je šla po listih vest, da je ta »Narodna zveza« zaradi nelojalnega postopanja dr. Šusteršiča in dr. Kreka razpadla. Takrat so znali klerikalci o potrebi te skupne organizacije tako trobentati, kakor da bi bilo od njene obstanka odvisno, da se ne podere nebo na Jugoslovane.

A kako se vedejo klerikalci glede »Narodne zveze«? Kadar jim kaže njih strankarski interes, tedaj povdarjajo solidarnost, drugače pa hodijo slej kakor prej svojo pet in se ne zmenijo ne za »Narodno zvezo« in še manj za dolžnosti, ki jim jih nalaga skupna parlamentarna organizacija.

Celo tedaj ne, kadar bi to bilo v največjem interesu slovenskega naroda. Evo takega slučaja.

Nacionalni škandali, ki so se zgodili na koroskih železnica, so gotovo zadeva, pri katerih strankarski interesi med jugoslovanskimi poslanci niso prav nič prizadeti. Oba jugoslovanska kluba ne moreta v tej zadevi nič drugega želeči, kakor da napravi vlada na koroskih železnica red in da zagotovi Slovincem tiste pravice, ki jim gredo.

Z ozirom na to bi bilo samo naravno, da je legitimirani zastopnik koroskih Slovincov, poslanec Grafenauer spravil to stvar v skupno organizacijo jugoslovanskih poslancev, to je v »Narodno zvezo« in da bi bila ta »Narodna zveza« v imenu obeh klubov podala primeren nujen predlog ter že s skupnim predlogom pokazala, da so v tej stvari vsi jugoslovanski poslanci solidarni. Stvari bi bilo to gotovo samo koristilo.

Toda kaj je klerikalcem za solidarnost in sploh za stvar, kadar upajo, da dosežejo le najmanjši, četudi le moralnični efekt za svojo stranko. Klerikalci so stavili Grafenauerjev predlog za hrbtno svojih, v »Zvezi južnih Slovanov« združenih tovarišev, vložili so ta predlog, ne da bi ga bili »Zvezi« sploh dali v podpis.

To je bilo očitno prezirvanje skupne organizacije in očitno kršenje solidarnosti, a vzlic temu nelo-

jalnemu postopanju klerikalcev ni »Zveza južnih Slovanov« izvajala nobenih konsekvenc.

To se je pokazalo, ko sta hotela poslanca Vuković in Hribar staviti predlog glede dalmatinskih železnic. Ker so v tem predlogu omenjene tudi kranjske železnice je bila »Zveza« južnih Slovanov« tako vpljudna, da je o tem obvestila tudi dr. Šusteršiča, želeči dati klerikalcem priliko, da ta predlog podpiše. »Zveza« je torej klerikalcem ponudila to, česar klerikalci pri Grafenauerjevem predlogu nje niso ponudili. To je gotovo izraz gentlemanke lojalnosti in dokaz, kako skrupulozno vestno izpolnjuje »Zveza južnih Slovanov« dolžnosti lojalnosti.

Tu pa se je zopet pokazal klerikalni značaj — od druge strani. In ta stran ni nič manj interesantna, kakor prva. Dr. Šusteršič namreč ni bil zadovoljen, da bi on in njegovi kimoveji predlog samo podpisali. Ne. Zahteval je več. Zahteval je, da mora tudi on biti imenovan kot predlagatelj in grozil, da sicer vložil enak predlog, dasi zanj ni bil pripravljen in dasi ni imel nič materijala.

Dočim torej klerikalci Grafenauerjevega predloga »Zvezi južnih Slovanov« še v podpis niso dali, so imeli predznanost izsiliti, da je prišel dr. Šusteršič na Kukočev Hribarjev predlog celo kot predlagatelj. »Zveza južnih Slovanov« je zbrala materijal, je izdelala predlog — dr. Šusteršič, ki ni ničesar storil, pa je bil — predlagatelj!

Tudi kar se tiče italijanske pravne fakultete, se prav klerikalci in samo oni niso držali dolžnosti lojalnosti in solidarnosti. Tisti klerikalci, ki so imeli minoli teden predznanost krivično očitati »Zvezi južnih Slovanov«, da v tem vprašanju »popolnoma samostojno postopa« so sami pokazali da ne marajo solidarnega postopanja. Faktično se je namreč dr. Šusteršič z drugimi strankami dogovarjal glede taktičnega postopanja v zadevi italijanske pravne fakultete, a on sam, čisto na svojo roko ne pa skupno z »Zvezo južnih Slovanov« kakor bi se bilo spodobilo, kakor to zahteva toli naglašana solidarnost in tudi najprimitivnejša lojalnost.

Pa kdo ho zahteval lojalnosti od ljudi, ki uganjajo proti načelniku »Zveze južnih Slovanov« dr. Ploju take perfidnosti, kakor klerikalci.

Saj je s človeškega stališča naposled razumljivo, da dr. Šusteršič in dr. Krek nista zaljubljena v dr. Ploja, ker jih namreč dr. Ploj daleč nadkriljuje in se mu v nobenem oziru ne moreta primerjati, zavist in ljubosumnost igrata pa žal tudi v parlamentu svojo vlogo. A vsaka stvar mora naposled imeti svojo mejo. Zlasti grdo je obrekovanje, s katerim klerikalci obsipajo dr. Ploja, češ, da je lani v budgetnem odseku govoril samo pet minut in da ni izvajal obstrukcije, ki je bila dogovorjena. Eno in drugo je perfidnost. Dr. Ploj ni v budgetnem odseku govoril pet minut, marveč dobrih dvajset minut. Povzel je najprej besedo ne da začne z obstrukcijo, marveč da jo napove in sicer v imenu »Narodne zveze«, torej vseh jugoslovanskih poslancev. Njegova naloga, torej njegova dolžnost je bila, da v imenu »Narodne zveze« poda izjavo, načelno izjavo in naznani, da bodo Jugoslovani z vsemi sredstvi preprečili načrt zakona, če se obenem ne zagotovi tudi jugoslovansko vsenčilšče.

S to izjavo je dr. Ploj napovedal obstrukcijo vseh jugoslovanskih poslancev in vsakdo v odseku je tudi vedel, da se po tej izjavi začne obstrukcija. In dr. Ploj je tudi takoj storil, kar je bilo treba, da se dejanjsko udeleži obstrukcije ter se po svoji izjavi tudi takoj dal drugič vpisati kot govornik, ker pride lahko vsak član odseka dvakrat v isti stvari do besede. Dr. Ploj je bil torej pripravljen na aktivno obstrukcijo v smislu storjenega dogovora, a ni prišel več do besede kakor tudi ne drugi jugoslovanski na obstrukcijo pripravljeni poslanci razen čvekača Gostinčarja.

Očitanje klerikalcev je torej navadna zlobnost, ki jo je toli bolj obsojati, ker bi bil dr. Ploj stvari le škodoval, če bi bil podal svojo velevažno izjavo in ji takoj z obstrukcijo vzel vsak pomen in vsako deklaracijsko važnost.

Iz navedenih dogodkov razvidi vsa javnost, kake pojme imajo klerikalci o lojalnosti in kako si tolmačijo dolžnost solidarnosti in spoznala bo, kaka velika žrtev je to za člane »Zveze južnih Slovanov« da sploh ne pretrgajo vseh stikov s klerikalci. To je žrtev, ki jo pač doprinašajo samo iz spoznanja, da mora človek pač koristiti svojega naroda žrtvovati kar je le mogoče.

Vsenaokrog hlad, sence vabijo, mah, mehak kakor blazina, se ponuja prijeten počitek. Tu — tam rahel šum vesele verve, ki leži po vrhovih, kliče ptice, ki kliče druga ali družico, šepet rahlega diha neznanega vetra, ki se je izgubil v gošči in v njej obtičal. Tam — spredaj — par korakov proč — se razganejo veje — Kdo je tisti, ki prihaja iz zelene goščave, ki se prijazno nasmejuje, bliža domač in prijazen?

»Kdaj sem te že videl, kak?« dolgo te že iščem, in šele danes te najdem!

Fant je lep, če je visok, če je zarjavel v obraz, če nosi v svojih potezih rahloizživajoče in drzne črte, če so njegove oči temne in nalahkoizobne, če govori tako, da spletajo njegove besede misli kakor odmeve, ki jim slede nemudoma in se potapljajo vedno globlje in druga v drugo.

Iskal jo je in videl. Na samotni poti, kamor je začela ona enkrat samkrat v dolgem času in ga je srečala brez misli mimohiteča, tam je prečkal kopo dolgih ur, samotnih večerov, ki so se vlekle trpko in mučno dalje veled hrepenenja, ki jih je bolno in nepotešeno preplavljalo. In okrog je hodil, pred kočami in hišami se ustavljal, da bi zagledal njen obraz, ki žari in cvete med rožami v oknu. Dolge dni je blodil po cestah in po-

tih, oddaleč je zagledal žensko, čisto majhno v daljavi in na klanec, obstal je, mislil nanjo in čakal nestrpen. A nje ni bilo.

»Čuj!« — je dejal. »Zdaj bi te ne bil več iskal. Vem za tvoje ime in tvoje domovanje: tja bi bil prišel!«

»Ne!« — je rekla, ker se je domislila na mater, ki je stara in nadložna, ki bi se jezila nad tejem, ki ceni neznan njeno hči. »Doma leži bolna, in bolniki nemarajo obiskov!«

Lovce je bil, puško je imel na rami, zeleno obleko na sebi, na glavi klobuk z visokimi svetlozeleno se izpreminjajočimi krivci. Počasi je stopil tik do nje, ki je sedela na mahu razpahljenih lic, gorečih in iskrih se oči.

»K tebi bi bil prišel!« — je razložil. »Ko bi spala v lepih sanjah, bi se približal tvojemu ležišču, s poljubom bi te vzbudil, z zaljubljenostjo besedo bi te pozdravil!«

»Zakričala bi, ker bi se prestrašila!« — je nislila.

»Ne bil!« — jo je zagotovil. »Ko bi videla naj sabo moj dobri obraz, te ljubeče moje oči, ki so te iskale po krajih in cestah in potih, kjer te ni bilo, ko bi čula vroče besede, ki so hčerke čutečega srca, po tebi hrepenenja in zate utripajočega, bi se strah razgubil, kakor megla v soln-

Ogrsko.

Protest proti škandalom v zbornici. — Preiskava zaradi ekscesov. — Justhova stranka.

V Budimpešti, v redutni dvorani, je bil v nedeljo velik protestni shod proti dogodkom v parlamentu. Navzočih je bilo okoli 2000 ljudi. Sprejeli so resolucijo, ki obsoja one dogodke. — Po shodu je cela množica šla pred hišo, kjer ima prostoro vladna narodna stranka; pokazati se jim je moral Khuen - Hedervary, ki jim je izpregovoril par besed. Khuenu so priredili velike ovacije. Zasliševanje priče glede ekscesov je — kakor smo že poročali — končano. Zdravnik je konstatiral, da je eno poškodbo grofa Khuena smatrati kot težko telesno poškodbo. Bivši poslanci Zakarias, Markos, Eitner, Beck, Madarasz in Hoffmann so povabljeni za 31. t. m. k zaslišanju.

Poročali smo, da so očitali zadnje dni nekateri listi Justhovi stranki, da je hotela skleniti za vlado kompromis, in grof Khuen je te vesti v bistvu potrdil. Justhovi so objavili poročilo, kjer trdijo, da so te vesti neresnične. Bili so samo neobvezni pogovori med Justhovo in vladno narodno stranko; vendar ni bilo mogoče doseči sporazuma. Pokazalo se je namreč, da sta stališči vlade in neodvisne stranke prerazlični.

Balkan.

Kralj Ferdinand v Carigradu.

Iz Carigrada poročajo, da je obisk kralja Ferdinanda imel za razmerje med Turčijo in Bolgarijo prav ugodne posledice. — Minister Malinov je sporočil nekemu ruskemu dopisniku, da so rezultati razgovorov izraženi v sledečih 5 točkah: 1. spojitve bolgarskih železnic s turškimi; 2. trgovinska pogodba se uredi tako, da obe strani napravita kompromise; 3. odstranitev omejenih konfliktov; 4. ureditev vprašanja o podložništvu; 5. vprašanje eksharata še ni rešeno. Malinov je dejal, da so razgovori uravnali pot za nadaljna pogajanja.

Kralj Ferdinand in kraljica sta se odpeljala v ponedeljek zvečer iz Carigrada. Na kolodvor je prišel sultan z mnogoštevilnim spremstvom.

Nemški drž. kancler v Rimu.

»Die norddeutsche allgemeine Zeitung« piše, da je nemški državni

LISTEK.

Starika.

Spisal Milan Pugalj.

(Dalje.)

Daleč na širjavo in daljavo se raztaka buka in hrup, vse ozračje je polno, šum se razliva naokrog kakor valovi nevidnega morja, ki ga je vihar vznemiril in raztepel. V takih hrupnih spomladanskih nočeh slavi satan svoj prihod, oznanja ga smi, ki se tropetajoča in ječeča klanja njegovim temnim močem. Njen gospodar je tja do jeseni, ko ga kliče zimsko življenje na ples in veselice, v njej prebiva, po njenih goščah in njenem mahovju išče zaželenega plena. V vročih poletnih dnevih gleda iz sence, neviden očem, strmi na mimoidočega, spozna ga v hipu. Če pride mimo redotaknjena devica, jo oblije z gozdnim hladom, z opojnim vonjem jo novabi, napelje njene misli na spolzka pota, napelje dušo s krivim poželenjem, preslepi srce, razdraži mlado in vročo kri, da polje in divja po žilah, da kriči po vživanju. Omami jo, odpelje na mehko blazine gozdnega mahu, skrije jo z goščo, neviden beži od nje, ki gori v pregrešni domišljiji in se zasleplje-

na veseli greha. Hiti od nje, nemudoma najde fanta, zaplete ga v mreže svoje hudobije, pelje ga k klektu, veseli se pogube mladih in poštenih duš. Neviden čepi poleg tih smeh plava po njegovem obrazu, zlobna zadovoljnost ga obsenča, veselo ždi ob mestu pogube, desničo dviga kvišku in praska od veselja kratke in črne rogove.

In kadar najde plen, ki mu je po volji, ga upropasti sam. Izpremeni nemudoma svojo zunanost, kot lovec s puško na rami se bliža, z rdečo rožo se igra, smehlja se, govori mehko, sluhu ugodno, nenadoma zmede misli, preslepi srce, osvobje ga in zalije s strupom. Kadar ugleda zorno devo po svoji volji, takrat se smeje v svoji zlobi, hipoma kuje peklenki načrt, v trenutku ga pričenja in izvršuje.

Severka se spominja davnega poletja, davno zašlega dneva, njega nosi v grenkem spominu, ki je uničil njeno mladost, da je usahnila kakor prezgodnja roža, ki je zastrupil njeno življenje, da je teklo in teče kakor strupena in gnila reka, ki ne živi v njej riba, ne ptica nad njo, ki se je ogne človek kakor kača, ki leži nevarna in sovražena in čakajoča plena sredi razbeljene skale. Nanj se domišlja v brezernemnem sovraštvu, v strastni želji misli nanj, z močjo poslednjega hrepenenja želi zazreti še

enkrat njegov obraz, pljuniti vanj, udariti po njem s palico, ki se nanjo upira, stopiti nanj, mučiti ga, gledati njegovo smrt v divjih in grozljivih mukah.

Maščevati se želi nad njim, ki je stopil pred njo v davno zazarelen dnevu, tam v daljni mladosti, v solnčnih časih, v tistem rožnem evetu in v njej krasni, ki ga je strla strast in hudobija. V popoldnevu, ko je gorelo vrhu neba solnce s tako silo, da se je zdelo, da prinašajo njegovi žarki na zemljo pravi ogenj, ko je zevala zemlja vse križem v žejni in vročini, ko je nenadoma obledel bahati mak in skril svojo žarečo glavo za povešenim žitom, takrat jo je prignala vročina do gozla. Poklical jo je hlad, povabile so prijatne vonjave, hladne sence, ki so se dobrohotno priklanjale na desni in levi. In vedno globlje so vabile. In oprijelo so kakor nevidne roke — lica, čelo, prsi, doteknile so se ustnic, hladne oči so začutile njihovo hladno bližino. Zdelo se je, da so posegle v srce in dušo, da so napolnile notranjost s sladko lenobo, obrnile misli na novo pot, razgrnile pred duhom novo stran mladega in kipečega življenja. Glej! Zaplala je mlada kri, vroča in goreča se zdi, kakor bi se vsigraeval po prožnih žilah, kakor bi kričala po njih v svoji razigrani sili in prečnosti.

tih, oddaleč je zagledal žensko, čisto majhno v daljavi in na klanec, obstal je, mislil nanjo in čakal nestrpen. A nje ni bilo.

»Čuj!« — je dejal. »Zdaj bi te ne bil več iskal. Vem za tvoje ime in tvoje domovanje: tja bi bil prišel!«

»Ne!« — je rekla, ker se je domislila na mater, ki je stara in nadložna, ki bi se jezila nad tejem, ki ceni neznan njeno hči. »Doma leži bolna, in bolniki nemarajo obiskov!«

Lovce je bil, puško je imel na rami, zeleno obleko na sebi, na glavi klobuk z visokimi svetlozeleno se izpreminjajočimi krivci. Počasi je stopil tik do nje, ki je sedela na mahu razpahljenih lic, gorečih in iskrih se oči.

»K tebi bi bil prišel!« — je razložil. »Ko bi spala v lepih sanjah, bi se približal tvojemu ležišču, s poljubom bi te vzbudil, z zaljubljenostjo besedo bi te pozdravil!«

»Zakričala bi, ker bi se prestrašila!« — je nislila.

»Ne bil!« — jo je zagotovil. »Ko bi videla naj sabo moj dobri obraz, te ljubeče moje oči, ki so te iskale po krajih in cestah in potih, kjer te ni bilo, ko bi čula vroče besede, ki so hčerke čutečega srca, po tebi hrepenenja in zate utripajočega, bi se strah razgubil, kakor megla v soln-

Moje dni je blodil po cestah in po-

kancier Bethmann - Hollweg na svojem potovanju po Italiji dobil utisk, da ima trozveza tudi v Italiji ravno tako zveste pristaje, kakor na Nemškem in v Avstriji. Pokazalo se je tudi popolno soglasje med naziranjmi kabinetov na Dunaju, v Berlinu in v Rimu glede orientskega vprašanja, to se pravi, vsi trije kabineti so za status quo.

Dnevne vesti.

+ Iz deželnega odbora. Deželno gledališče se prepusti za bodočo sezono »Dramatičnemu društvu« za tiste dni, kakor lansko leto. Vendar si pa deželni odbor pridrži pravico, da si vsak mesec pridrži dva dni, katere lahko, če to osem dni prej naznani »Dramatičnemu društvu«, drugam odda. Deželni odbor nima tudi nič proti temu, da mestna občina istotako vmes poseže, kakor lansko leto, vendar pa se ima v intendantu poklicati tudi po deželnem odboru imenovani odposlanec. — Živnorojski svet se skliče na mesec maj; iz napredne stranke sta poklicana poslanca Lenarčič in Turk. — Deželni zidar Zerjav bo od sedaj napravljaj načrte za vzorne hleve, in sicer vsakemu bodisi siromak, bodisi bogatin. Zopet nov deželni izdatek! — G. Zdošek se imenuje definitivnim učiteljem na grmški šoli. — Grof Barbo je za deželo nakupil v vojvodini Gotha 18 plemenitih rožinskih prašičev za 4490 mark, v veliki vojvodini Hesenski pa 16 prašičev za 6400 mark. Ti prašiči se bodo oddali baronu Apfalternu na Križu, Tršarju na Vrhniki, Černetu v Gorici, grmški šoli, Košaku v Mirni peči in še par drugim posestnikom. Gre se za poskus, dasi je stvar precej pomisleka vredna, ker je težko misliti, da bo naš kmet posegal za svinjami, katerih ena je stala 600 K. — Dr. Drganec je zopet vstopil v deželno službo, nadomestoval bo deloma dr. Gregoriča. — Mlekarski zadrugi v St. Rupertu se dovoli — 10.000 K, dasi je notorično, da je ta zadruga jako površno postopala!

+ Solidarnosti je treba. Med dunajskimi hiškami, izvoščiki in postrežniki zelo razširjeni »Neues Wiener Journal«, uspešni konkurent »Krvave sekire«, je priobčil razgovor z dr. Šusteršičem o političnem položaju. Naravno je, da se je dr. Šusteršič izrekel jako previdno. Bistvo njegovih izjavljanj se da rekapitulirati na kratko z besedami: Po Veliki noči bodo politične razmere ali take, ali pa bodo drugačne. — Nekaj je pa dr. Šusteršič vendar rekel, kar je treba omeniti. Glede laške pravne fakultete je dejal, da morajo Jugoslovani solidarno postopati. To je spoznanje, ki ga je samo odobravati, ali spoznanje, do katerega je prišel dr. Šusteršič je nekoliko pozno. Iz današnjega in večeršnjega našega članka je videti, da so prav dr. Šusteršič in njegova stranka rusili solidarnost in da je klerikalna stranka ravno v zadnjem tednu in ravno glede italijanske pravne fakultete uprizorila spletko, tako grdo in nizkotno, da bi bila lahko razbila toli potrebno solidarnost Jugoslovancev, če bi pri članih »Zveze južnih Slovanov« ne bili ozirali na občno korist naroda veliko večji od vseh drugih. Ker sedaj dr. Šusteršič spoznava potrebo solidarnosti, pričakujemo, da ne ostane le pri besedah, marveč, da se bo klerikalna stranka tudi po tem ravnala.

+ Zopet g. Pristov. Celovski »Mir« predlaga g. Pristovu, da je z zazidanjem reke Meže povzročil,

da se ne izvrši nje celotna regulacija. To pa je vedoma zlagano. Leta 1909 poleti se je vršil komisijoneli ogled ob Meži, h kateremu so bili poklicani vsi posestniki, ki imajo zemljišča ob tej reki. Ob tej priliki je izjavil vladni zastopnik stavbni nadsvetnik Daimler iz Celovca prisotnim posestnikom v pričo delovnega in državnega poslanca Grafenauerja, da poljedelsko ministarstvo tako dolgo ne ukrene v zadevi regulacije reke Meže prav ničesar, dokler niso izgotovljeni novi načrti glede regulacije. — Stari načrti so se napravili pred približno 10 leti in je od takrat Meža spremenila smer svojega toka, načrti pa morajo biti samo po sebi razumljivo napravljeni tako kakor sedaj teče ta reka. To je torej edini razlog, da se regulacija ne začne izvrševati in ta razlog je vsakemu Korošcu, pred vsem tudi lažnjivemu dopisniku »Mira« in uredništvu tega pred vsem resničoljubnega lista prav dobro znano. — Mežejo pa blato po imenovanem gospodu, lažejo in obrekujejo ga, ker noče trobiti v kaplanov rog! Potem pa pravijo ti gospodje, da vera peša! To vendar ni čudno, ko pa ljudstvo uvideva, da razni po sili voditelji tako prezirajo božje zapovedi in se kažejo popolnoma brezvestna lažnivci in obrekovalci.

+ Proti slovenskemu učiteljsku v Gorici. V ponedeljek so zborovali furianski visokošolci v Gorici. Glavni predmet teh italijanskih rogoviležev je bil zabavljanje čez Slovence, seveda najbrže zato, ker so ti poslednji tako proketo namumi, da rede s svojimi žulji goriske Italijane. Stavili so na vlado »ostroga« resolucijo, v kateri zahtevajo takojšnje odstranitev slovenskega učiteljskega iz Gorice, ker taisto kvari »italijanski značaj« mesta. Seveda nadebudni italijanski niso zamudili ob enem zahtevati zase vse, namreč italijansko vseučilišče v Trstu in italijanski gimnazij v Gorici. Seveda, sebi vse, drugim nič! Jabolko res ni padlo daleč od drevesa!

+ Poština praktikantoma sta imenovana g. Ernest Jaklič in Albin Weber.

— Slovensko gledališče. Iz pisarne: Jutri, v četrtek je 129. in zadnja predstava v sezoni. Poje se velika in krasna opera K. Goldmarka »Sabska kraljica«, ki je dosegla pri sinočnji reprizi najsijajnejši umetniški uspeh, ker se je izvajala vzorno. V moralno zadoščenje opernega in operetnega zbora je jutrišnja predstava obenem častni večer g. režiserja Jana Patočke in zbora, ki sta absolutirala v poslednji sezoni izredno težko in naporno delo. Vprizoritev velikih modernih oper je sila navorzen in vse sile zahtevajo posebi; g. režiser Patočka ga je vršil vestno in pošteno. Tudi kot pevec, dasi včasih bolan, je bil vedno na svojem mestu. Operni zbor pa ni nastopil še nikdar tolikokrat, kakor letos, saj je pol pri 31 opernih in 46 operetnih predstavah, torej vsak mesec 12krat in povrh še pri 8 ljudskih predstavah. Nobene nedelje in nobenega praznika ni imel zbor svobodnega tekom 3mesecne sezone, a tudi vsak večer med tedni so se vršile skušnje. Opere »Lohengrin«, »Madame Butterfly«, »Nižina«, »Hoffmannove priprave«, »Lepa Vida«, »Tosca«, »Trubadur« in »Sabska kraljica« zahtevajo od zbora največje marljivosti in vestnosti; opereta »Dolarska princesa«, »Umetniška kri«, »Mam'zelle Nitouche«, »Logarjeva Krista«, »Valčekova«, »Ločena žena«, »Piskrovec« in »Juanitta« pa tudi igre in plesa.

treba bo, da te utrga roka, in dalo nebo in zvezde, da bi bila vredna tebe in tvoje lepote! —

»Mlada sem!« — je rekla, dobri-kale so ji besede, skrčila je pesti, stegnila jih od sebe, nagnila glavo nazaj, da so se napele grudi — kakor bi hotela nekako dokazati svojo mladost.

In takrat jo je objel, poljubil na sočni ustni, potisnil vznak po mahu, ki je udal kakor mehka blazina. Zameglile so se oči, kakor bi jih zastrle nevidne zaves, misli so se kopile, medle druga v drugo, zedinjale se v nekakšno srečno in ogromno celoto, ki je napolnjevala vso notranjost z leno in omamno elatjo in zadovoljnostjo. Prej neznan opojnost je polnila telo, mesto krvi se je pretakala po žilah, polzela jasno in sladkokotno na desni in levi, prevzemala duha, da se je izrubil kakor luč v megli. Sama sladkoba je bilo čustvo, sama mogočna omama, ki vžame človeka življenju kakor sanje, ki ga prestavi hipoma v nov svet, ki je poln sreče, zaivoljujoče radosti in vroče slasti.

Vsenakrog je molčal gozd, tih in nem razprostiral goste in zelene veje kakor bi strmel, čakal, gledal, kakor bi ne upal ganiti z listom v tej svečani tišini. Iz njegove sredine, izpod visokih borov in nebotičnih smrek se je plazil hladen močno deht,

Naš zbor torej zasluša priznanja naše publiki. V opori »Sabska kraljica«, ki je za naše razmere tudi krasno opremljena s novimi dekoracijami, kulisami in kostumi, se jutri obenem poslova od publike naš prvi solisti, a bržčas se ne vrnejo v Ljubljano več. Še zadnjič nam jutri poje g. L. Nordgarto, gđ. Pavla Lvova, g. A. Fiala, g. pl. Vulaković in g. J. Patočka. Naj bi jim najmnogobrojnejše občinstvo pri jutrnem slovesu izkazalo svojo zahvalo za vse umetniške užitke minole letošnje in lanske sezone!

— Za obrambni sklad družbi sv. Cirila in Metoda pošiljajo družbini prijatelji iz Pulja kot odgovor na gotovi nekvificirani napad en kamen v znesku 200 K pod geslom: »Rdeča mabela v Pulju« prispeva en kamen s pristavkom: »Bog živi Slovence vesele — pod okriljem rdeče marele!«

— Slovenski delavci družbi sv. Cirila in Metoda piše tako-le. Prosim, blagovolite prejeti dva zavitka znanih iz različnih držav, katere sem pretekle mesece nabral v korist naših prekristanih družbi sv. Cirila in Metoda. Strašno vest so mi prinesli listi »Glas Naroda« in »Soča«, kako brutalno straže »Slovenec« (Slofovo glasilo) po naši družbi, da bi jo zatrl in uničil. Po tolikih letih naj se to zgodi? — Ne sme propasti, dokler naš narod živi! Tukaj smo v tujini, za svoj narod skoraj izgubljeni, v rojstni zemlji pa mora ostati Slovenec gospodar. — Nismo gospodje, delavci smo, po tovarnah in rudokopih si služimo svoj kruh — ni ga pa med nami rojaka, da bi rekel: »Družba sv. Cirila in Metoda je brez pomena!« Naj sovražnik še tako pritiska na nas, junaška srca vrljih Slovencev se bodo v nemala v ljubezni do matere zemlje slovenske. Mal polži dar domu na altar! V slogi je moč! Voščim vsej družbi veselih velikonočnih praznikov in vedno večjega sočutja vrlim rodoljubom in darovalcem Ciril - Metodovi družbi.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Filip Kavčič iz Razdrtega 20 K namesto venca umrlj g. Marjiji Kovčici iz Planine in g. Iv. Debeu iz Slavinja. — Omizje v Kresnicah je odgovorilo »Slovenec« Cirilmetodariji s 4 K 10 v. Hvala!

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala gđ. Pepina Mahorčič iz Divače zaboj raznih slovenskih knjig. Hvala verni Cirilmetodarki!

— Kako skrbje za vero? Neka narodna žena nam piše: Teden pred Veliko nočjo sem šla k spovedi. Napotila sem se v cerkev srca Jezusovega, ker mi je najbližja. Pokleknila sem pred spovednico, ter se jela obževati svojih grehov. Nakrat me je spovednik prekinil z vprašanjem, kdaj sem bila zadnjikrat pri spovedi. Povedala sem mu, da lani ob velikonočnem času. Na ta odgovor je spovednik jel kričati kakor besen name, češ, da sem brezverka, ki ne opravljam svojih verskih dolžnosti. Odgovorila sem mu docela mirno, da radi tega še nisem brezverka. Povedala sem mu, da imam moža železničarja, ki je bolehen in ki prihaja iz svoje teške službe domov ponoči in odhaja v službo zopet ponoči. Povedala sem mu tudi, da imam malo dete, ki je ne smem in nemoremsamega pustiti doma. Vse to pa spovednika ni umirilo, robantil je dalje. Končno je rekel: »Taki ste! Ako bi pa pri spovedi dobila 100 goldinarjev, bi pa vsak dan stali pred spovednico.« Na to neslano opazko nisem ničesar odgovorila. Mislila pa sem si pri tem: »Če bi vi, gosp. spo-

vednik, pri spovedi dobili vsaj polovico te vsote, pa bi tudi drugače spovedovali.« Ker spovednik le ni hotel prenehati robantiti in zabavljati, ter je znova jel zatrjevati, da bi vedno stala pred spovednico, ako bi dobila vsakikrat po sto goldinarjev, sem ga prosila, naj napravi konec ter mi da odvezo. Ker pa mož le ni nehal zabavljati, sem vstala ter odšla od spovednice in iz cerkve. To Veliko noč torej nisem opravila velikonočne spovedi po krivdi spovednika in premislila si bom tudi v bodoče, da bi se dala pri spovedi tako pestiti, kakor to pot. In kdo bo kriv, ako ne bom več opravljala svojih verskih dolžnosti? Potem pa se duhovniki še pritožujejo, da peša vera! Saj mora, ako za to skrbje sami božji namestniki!

— Telovadno društvo Sokol II. v Ljubljani priredi, kakor že naznanjeno, v nedeljo, dne 3. aprila v veliki dvorani Mestnega doma velik zabavni večer v prid skladu za celjski zlet. Na sporedu je: godba (»Slov. Filharmonija«), petje, komični prizori, skupine telovadcev, živa slika, srečolov, ples itd. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, člani 60 v. Ker je ta zabavni večer, kot že omenjeno, v prid fondu za celjski zlet, ki se ima vršiti letošnje leto, nadajamo se, da bo vse narodno občinstvo ta dan prihitelo v Mestni dom ter s tem koristilo našemu Sokolu II. ter pripomoglo do tega, da bo zlet v zeleni Štajerski kar najsijajnejše vspel.

— »Narodna šola« je imela večeraj v »Narodnem domu« svoj redni občni zbor. Odbor je ostal isti, samo mesto učitelja Cepudra je bil izvoljen učitelj Gale. »Slovenec« in »Sloveskarjem« to ni bilo po volji, zato že vpijejo po maščevanju. — Takoj nato se je vršilo zborovanje »Vdovskega učiteljskega društva«. Zborovanje je bilo precej živahno — radi neumestnih sloveskarskih predlogov. Tako je Sloveskar Cepuder predlagal, naj bi vsi funkcionarji opravljali svoje posle brezplačno, dasi je sam kot bivši odbornik zelo rad jemal kronice, ki mu jih je izplačevalo društvo. Ker je v minolem letu umrlo zelo mnogo učiteljev, ki so zapustili več nepreskrbljenih sirot, se je članarina zvišala od 12 na 20 kron.

— Pouk na ljubljanskih obrtnih nadaljevalnih šolah in na trgovski gremialni nadaljevalni šoli se začne zopet jutri (četrtek) ob osmih zjutraj.

— Afera Gerlovič — Svetek. Našim bralcem je znano, kako nesramno je napadel c. kr. vladni detektiv Gerlovič na cesti g. abs. iur. VI. Svetka; seveda jo je že kar na licu mesta pošteno skupil. Včeraj se je afera zavrhila pred sodiščem, kjer je c. kr. vladni detektiv Gerlovič dobil še ostalo porcio svojega zaslužnega plačila. C. kr. vladni detektiv Gerlovič, ki je povedal, da je bil od g. Svetka tako tepen, da so ga cele tri tedne kosti bolele in je slavnemu sodnemu dvoru tudi kazal svoje ranjene čeljusti, je dobil povrh še 5 K kazni in mora plačati stroške. Dober tek! G. Svetku pa so taksirali tisto imenitno kaznovanje c. kr. vladnega detektiva Gerloviča z 10 K. — Kaj bo neki slava vlada zdaj počela s tenenim in sodno kaznovanimi svojim detektivom?

— Komorni koncert. Izmed ruskih skladateljev, ki slove tudi izven mej svoje domovine, je najpriljubljenejši Peter Iljič Čajkovskij. Njegove skladbe sicer niso specifično ruske, v njegovih ritmihi zadoni po-

gosto divji romanski temperament, v produ njegove melodike jasno odseva modro nebo solnčne Italije — vendar je Čajkovskij nam Jugoslovanom ravno radi teh lastnosti drag, soroden. Med krasnimi skladbami Čajkovskega stoji na nezadnjem mestu godalni »sket« (Utisi iz Florence). To je delo velike širine — takorekoč simfonija za šest godalnih instrumentov — odlikujejo se z izredno svojo svžostjo, s svojim melodičnim in ritmičnim bogastvom. Avtor tu radodarno podaja svoje mišne melodije in vrhu tega diše v skladbi oni melko-sentimentalni ton, ki je tako karakterističen za ruskega mojstra. Proizvajanje tega dela je zelo težavno, in le radi tega si je mogoče raztolmačiti, da se je primeroma redko sliši na koncertnih odrih. Tembolj moramo ceniti naše vrle umetnike, člane Slov. Filharmonije, kateri nas seznanjajo s tem izvrstnim delom Čajkovskega na komornem večeru 1. aprila. Poleg Čajkovskega je zastopan na programu Beethoven s septetom in Mendelssohn z d dur kvartetom. Vstopnice so vseskozi po 2 kroni, in se prodajajo pri gospej Češarkovi v Selenburgovi ulici. Upajmo, da koncert, ki obeta velikomestnem glasben užitek, zbudi močan odmev pri našem glasboljubnem občinstvu.

— Veteran neumornega dela. Redek jubilej slavi danes čevljarjski pomočnik Ignacij Francelj 60letnico svojega čevljarjskega rodelstva, a kar je najznamenitejše, je to, da dela ves ta čas v eni in isti delavnici pri gosp. Hinterlechnerju (sedaj Trtniku) na Francovem nabrežju št. 21. Jubilar je vzor poštenega in marljivega moža. Dasi šteje že 72 let, je vendar še izredno čil in čvrst. Pridno in točno, kakor vselej, prihaja na svoj posel in dela nevtrudno ves dan. Drugim v njegovi starosti pešajo predvsem oči, a on si je ohranil celo dober vid, da ne rabi nikdar naočnikov. Njegov sedanjí mojster gosp. Trtnik mu prepušča, da vodi v njegovi obrti vse račune. Pripomnimo, da je Francelj od nekdaj zaveden Slovenec in dober narodnjak. Vrlemu veteranu dela iskreno čestitamo!

— Slovenskim tiskarnam. »Matica Slovenska« razpisuje s tem natečaj za tisk sledečih publikacij: 1. Zabavne knjižnice XXII. zvezek (kakih 12 tiskanih pol); 2. Prevodi iz svetovne književnosti, VII. zvezek (19 tisk. pol); 3. Letopis (kakih 8 tiskanih pol). Te knjige se bodo tiskale v 4800 izvodih. Format in papir »Zab. knj.« in »Prevoda« bo tak kakor v dotičnih knjigah »Matice Slov.« za l. 1909 (41 vrstic na 1 strani), format in papir Letopisa pa tak kakor v Letopisu za l. 1907. Stavek kompresen. P. n. slovenske tiskarne se s tem pozivljajo, da pošljejo svoje oferte do 7. aprila t. l. upravi »Matice Slov.« v zaprtih kuvertah. Dne 7. aprila ob 9. uri dopoldne se bodo oferti otvorili; p. n. gg. oferenti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore »Matice Slove« (Kongresni trg, 7). V ofertu je navesti 1. ime knjige, 2. ceno za stavek in tisk pole pri 4800 izvodih; 3. ceno za event. petit-tisk, tabele itd. (ne tarifalno, ampak z določeno svoto pro pola); 4. ceno papirja pro 1000 pol; 5. ceno za event. daljnjih 100 izvodov; 6. ceno za ovoj. V ofertu je ločiti ceno za tisk in papir. Priložiti je vzorec papirja in duplo. Cene je razumeti franko Ljubljana. — Uprava »Matice Slovenske«.

— Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja je

daljo in steno, kje mu klije zaupanje in ljubezen! —

Pokleknil je tik nje na tla — in kakor se ni videla in kakor se ni nikoli čula: sklonil se je in je poljubil njeno boso in prašno nogo

Zamamilo jo je.

»Moj gospod« — je govorila ponažna in zmehdana — »nisem kraljica, ne visoka gospa, ne svetnica, ki stoji v oltarju, in prosi za odpuščanje naših grehov. Priprosta kmetica sem, revnejša od drugih in zadnja v tej vasi, ki lezi pod nama!« —

Dvignil se je, sedel tik nje in segel s plašnoudanim usmevom po njeni roki.

»Močna je zapoved ljubezni, prva je na tem svetu. Zakon je, ki ne pozna meje in ovire, ki ruši postavbe kakor otrok mravljišča, ki najde svoj pot kakor hudournik, rohneč iz višave v dolino in sproti, kopajoč svojo večnonovo strugo, kakor narasla reka, ki prestopa bučča in šumeča jezove in bregove. Pravijo, da je zapisana v zvezdah usoda ljubčih, od vekomaj do vekomaj odločena!« —

Lep je bil njegov obraz, prijetno zarjavel in rahlodizen, lahkolobno so gledale njegove oči. mehke roke so božale in ljubkvale njeno dlan in sredi vsega so tekle v njo njegove besede kakor sladka voda.

»Kakor roža si, ki je zrastle eno noč in eno noč vzavetela! Pride čas,

tepen, cviljenje psa, ki je samoval lačen in priklenjen na umazanem dvorišču.

Tudi gozd se je predramil. Zašumelo je v vrhovih, nizalo se je, hitelo naprej od veje do veje, od lista do lista, ki je trepetal kakor v mrzlici. In po tleh se je lovila in podila sapa med grmovjem, po stoterih ovinkih je hitela in begala, zaletela se v dolge črke in razpuščeno lase dekleta, ki je sedelo tik mladega fanta, strmel o široko odprtimi očmi v gosto vejevje, enakomerno pošumevajoče, poslušalo njega, ki je govoril in slavil njeno lepoto.

»Grem« — je rekel — »in se povrnem! Predno se izpremeni mesec, bom pri tebi, odpeljem te v ležje in srečnejše življenje, ki ti je odločeno. Čarodej je ljubezen. Kar ne zruži človek, to zaveže ona, kar ne doseže zemljan, je njej blizu kakor n. sel!« Vstal je, kakor mati otroka, tako jo je dvignil od tal, skoro nesel jo je seboj po gozdni samoti vse tja do vrha, kjer razpada zidovje nekdanje gozdne cerkve, kjer stoji še kameniti stolp s začrnelim zvonom in lini, dom gozdnih ptic, zatočišče preplašene divjačine ob času preganjanja.

Kadar boš samovala doma, kadar boš strmel v daljo in mislila name, pa bo zapel nenadoma sron sredi roada v raspadajočem stolpu, tedaj pomisli, da sem jaz, ki te kili-

čem v samoti, hrepenim po tebi in te pričakujem!«

Za slovo jo je poljubil, že se je napol okrenil, ko je padla nenadoma pred njega na kolena, oklenila se njegove roke in jo porosila z solzami.

»Vrni se, vrni!«

Glej! Veselje, vsa radost in slast, ki je preplavljala prsi, se je prelila nenadoma v bolest, v silno grenkobo, ki je napolnila srce z bridkostjo in oči s solzami. Kakor oblak na nebo, je priplavala v dušo zadovoljnost, izginila je kakor senca v svetlobi.

Sama je klečala ob gozdni razvalini, veter je sopel mimo nje, iz razpadlega stolpa so se oglašali gozdni ptiči, se šopirili, kričali nanjo, ki moti njihov mir in dela tesno njihovo vest. Že je bil odšel, že davno ga je zagnilo gozdno zelenje, zdelo se je, kakor bi ga dala žuma in žuma vzela.

Večirilo se je. Že so gorele prve zvezde, plašno, kakor pridržujoče svoj srebrni pogled, že se je dvigal nad vzhodom lunin srp, razvijajoč preko mraka svojo blede in sanjavo mesečino. Murni so peli v poljih in mejah, netopirji so letali vsekrižem, že je sakrčala tuintam sova, letela mimo — rahlo in tiho kakor duh.

(Dalje prihajata.)

imelo danes dopoldne v »Mestnem domu« dobro obiskani občni zbor. — Ker je društveni predsednik župan in državni poslanec gosp. Iv. Hribar vsled nujnih poslov zadržan na Dunaju, je otvoril zborovanje podpredsednik gosp. Jelovšek z Vrhnik. — O delovanju društva je zelo obširno poročal tajnik gosp. inženir Turk. Iz poročila je jasno razvidno, da je društvo neprecenljive vrednosti za Barjane. Razdelilo je med svoje člane množico vsakovrstnih gnojil in na tisoče sadnih dreves, po znatno znižani ceni. V zadnjem času je nastavljal odbor tudi zelo izvežbana travniškega mojstra. — Društvo je imelo v minulem letu 92.799 kron 36 vin. denarnega prometa, in sicer 48.891 K 51 vin. dohodkov, ter 43.907 K 85 vin. izdatkov. Odbor je poslal za delno podporo, pa ni dobil nikakega odgovora. Državna podpora je zagotovljena v oni višini kot prejšnje leto; zaprosene višje podpore ministrstvo ni dovolilo radi slabih državnih financ. — Nadkomisar gosp. Tomec pojasni, da nakaže ministrstvo svojo redno podporo v najkrajšem času. — Društveni predsednik, državni poslanec gosp. Ivan Hribar se neumorno trudi, da doseže čim večje koristi za Barjane. Slednjič se sprejme še predlog inž. Turka, da se iz dosedanjih društvenih dohodkov določi znesek za nabavo primernega poljedelskega orodja in predlog mestnega komisarja Fr. Švigelja, da se nasadi drevje rajprej na onih krajih, ki so najbolj izpostavljeni vsakoletnim povodnjem.

— Poučen izlet slov. trg. društva »Merkur« v Zagreb. Ker je že skrajni čas, da se vse potrebno radi izleta ukrene, vabi odbor vse zainteresirane se enkrat, da mu nemudoma svojo udeležbo naznani. Odhod 3. aprila t. l. ob 7. uri 15 minut jutraj.

— Redni občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarinarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani se vrši v četrtek, dne 31. marca 1910 ob 2. popoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Člani se tem potom vabijo k obilni udeležbi.

— Pomočniški zbor zadruge gostilničarjev, kavarinarjev itd. v Ljubljani je na svojem zadnjem občnem zboru volil v novi odbor sledeče gg.: za načelnika: Jos. Carl; za namestnika: Jos. Händler; za odbornike: Fr. Friebe, Al. Barlan in Rud. Zupančič. Društvo šteje sedaj 628 članov. Pomočniška bolnišnica blagajna izkazuje 11.955 K 55 v dohodkov in 9107 K 19 v izdatkov. Koncem decembra je imela blagajna 12.000 K čistega premoženja.

Železniški minister se je peljal danes jutraj skozi Ljubljano v Opotijo.

— Izvleček iz produkcijske statistike e. kr. rudarskega urada Ljubljana za leto 1909. V tukajšnjem uradnem okolišu je bilo v preteklem letu 32 podjetij, od katerih se je delalo v devetih. Od teh so bili rudniki za živo srebro 3 (delalo se je v 1), železni rudniki 4 (delalo se je v 1), svinčeni 3, 1 za cink, 1 za antimon, 2 za mangan (delalo se je v 1), 1 za bauksit (v njem se ni delalo), 16 rudnikov za rjavi premog (delalo se je v 5) in 1 za črni premog (v njem se ni delalo). — Pri vseh rudnikih, v katerih se je delalo, je bilo zaposlenih povprečno 2688 oseb, 2554 moških, 96 žensk in 38 nedoraslih. Od tega jih pride na rjavi premog 1622, 2 na železno rudo in 1064 na ostale rudnike, — od teh spet 1019 na erarični rudnik za živo srebro v Idriji. Od 5 plavžev, ki se prištevajo k rudnikom, se je delalo v dveh, namreč v plavžu za živo srebro v Idriji in v svinčenem plavžu v Litiji. Število tu zaposlenih delavcev je znašalo 259 (v Idriji 221 in v Litiji 38). Ženske in nedorasli v plavžih niso bili zaposleni. Skupno število delavcev v rudnikih in plavžih je torej znašalo 2947, maksimalno število delavcev v rudnikih 2859, v plavžih 334, minimalno v rudnikih pa 246 in v plavžih 212. Dobilo se je v tem letu živosrebrne rude 923.303 q. v vrednosti 2.161.180 K, v povprečni ceni 2 K 34 vin. za 1 q., železnih rud 400 q. v vrednosti 1600 K, v povprečni ceni 4 K za 1 q., antimonovih rud 4000 q. v vrednosti 4000 K, v povprečni ceni 12 K za 1 q., mangano-vih rud 16.310 q. v vrednosti 22.834 kron, v povprečni ceni 1 K 40 vin. za 1 q. in rjavega premoga 3.575.508 kvintalov v vrednosti 2.454.811 K, povprečna cena za rjavi premog je znašala 68:66 vin. V obeh plavžih se je izdelalo metalnega živega srebra 5847:92 q. v vred. 3.169.573 kron (povprečna cena 542 K za 1 q.) in metalnega svinca 4383 q. v vrednosti 155.132 K (povprečna cena 35 K 39 vin. za 1 q.). Skupna vrednost rudarskih in plavžarskih produkcij je znašala 7.969.130 K. Od v letu 1908 dobljenega rjavega premoga se je — v številni preostanek iz prejšnjega leta po 40.231 q. — oddalo doma 3.014.733 q., v tujino 14.202 q., 437.735 q. pa se je porabilo deloma v lastne industrijske namene, deloma

za kurjavo parnih kotlov in kot deputati za uradnike, pesnike in delavce. Pri premoških odpadke na enega delavca povprečni delež na produkciji 2204 q. v ceni 1513 K. Od celotne vrednosti rudarske produkcije odpade na enega delavca povprečni znesek 1728 K in od celotne vrednosti plavžarske produkcije znesek 12.837 K. Od večjih producentov rjavega premoga je treba omeniti: 1. Trboveljsko premoškopno družbo, ki je producirala v svojih rudnikih: Zagorje in Kočevje 3.136.860 q. in 2. Št. Jansko premoškopno družbo, ki je producirala v svojem rudniku: Št. Janž I. 430.838 kvintalov.

V Borovci je bila na vel. soboto jako čudna procesija — se krsta spredaj, pa bi bil pravi mrtvaški izprevod. Bandera ni hoteli nihče nositi, ker je vsa raztrgana in sešita. Križ vrhu bandere se majo, teko, da so nosilci spodaj vedno v smrtni nevarnosti. Dasiravno ima župnik za svoj svetilnišček denarja na razpolago, ga za nabavo nove bandere nima. — Sliši se tudi, da so imeli Čuki pri sprevodu nemško poveljevanje.

Imenovanje v občinski službi. G. Janko Rozman, sollicitator pri g. dr. Val. Štempiharju je imenovan za občinskega tajnika v Kranju.

Razstava v Zirovnici — ali uničum e. kr. drž. postajališča. Iz Zirovnice nam pišejo: Ker se splošno govori ali vsaj upravičeno prepričevalno živo misli, da namerava e. kr. drž. železnica letošnje pomlad dejanskim potrebam odgovarjajočo novo postajno poslopje napraviti — vabijo se vsi oni, ki dosedanjega postajališča še niso imeli čast videti, naj si pridejo ta čudni stvar ogledati. Posetnikom razstavljenega predmeta se priporoča vsem vremenskim potrebam prikriveno obleko, zakaj imajo vlaki kaj radi zamude in si marsikdo ne po lastni krivdi nakopije najmanj vsaj nahaod. Večno odprto leseno trstinsko z vsemi mogočimi ventilacijami preskrbljeno postajališče pa bo mogoče ogledati v slučaju oblačnega neba le po dnevu. Da je razstava zanimiva — priča to, da se je baje osnoval konsorcij, ki namerava to postajališče, ki dokazuje o dosedanjem okusu e. kr. drž. železnice ter njene skrbi za pasante — po fotografiranjem posnetku ovekovečiti in te posnetke razširiti po evropskih listih. Zanimivost razstavljenega predmeta priznava tudi e. kr. drž. železnica s tem, da je pristojbino iz Ljubljane do Zirovnice dvignila od 1 K 70 v na 2 K 10 v.

Izpod Nanosa se nam piše: Dne 26. t. m. popoldne smo izročili materij zemlji truplo prerano umrlega g. Ivana Debeveca, posestnika in dolgoletnega župana hrenovskega. Ponavljajmo »prerano« kajti skoro v najlepši moški dobi lotila se ga je bolezen, katere ga je rešila neizprosna smrt. Ako velja le o karerem blagem in čistlanem možu rek, da »o njem je bilo malo besede, pri pokojniku se je gotovo obistinilo. Malo besede je bilo v njem, toda spoštovanje in priznanje je žival od vsakega, ki je imel priliko opazovati ga kot soproga, kot župana in kot očeta revežev. Ne rečemo preveč, ako pravimo, da je bil žrtve prenapornega delovanja. Nisi ga videl mirovati. Na vse strani je segala njegova skrb, čez meje pa je skrbel za reveže. Tudi do zadnjega vinarja je zanje izdal. Bil je v pravem pomenu oče vseh občanov. Pogrešali ga bomo vsi, najbolj seveda neotlažljiva soproga in zaostali nedorasli otroci. Spominjali se ga bodo tudi revčki, katerim je bil dobitnik ne samo z darili, ampak tudi z dobro in primerno besedo, katere vsaki dar poveča in oblaži. Bil je močne rasti, čvrst in vrliga značaja. Načeloval je županstvu nepretrgoma 18 let in akoravno je bil do zadnjega našega mišljenja, je bil tudi zelo prijeten pri naših nasprotnikih in užival veliko zaupanje pri vseh. Dosti nas je bilo pri zadnjem poslovu: z venci in s petjem smo ga spremljali, toda v srečo se nam je pa vglobila žalost. Hudo je to, ako nas zapuščajo take moči prerano. — nz.

Nad hrastniškega »Sokola« so se vrgli z vso silo vsi vragovi: Ni dovolj, da zmerja in psuje kaplan učenke, ki jih nič telovadbe članice ženskega odseka pod pretežno da »greh ni telovati, pa grdo je, grdo«, — kakor je izjavil sam v šoli ter pristavil, da bi jim že prepovedal, a nima te moči (lep vzgojitelj!), prišel je ravnati zoper člane Sokola tudi ravnatelj Leiler. Možakar menda ni ti ne ve, da ne sme politično vplivati na svoje uslužbence, zato ga moramo danes prijeti za ušesa! Ako ne bo dal miru, mu garantiramo, da bo imel nemale sitnosti, kajti nverjen naj bo, da imamo tudi mi gospode, ki mu bodo znali uro naviti. Člane »Sokola« pa, ki so uslužbeni pri rudniku vendar prosimo, naj pazijo, da bodo mogli s pričami dokazati, če jima

je žagal Leiler onir, jim celo kaj škodoval. Sporočijo naj take slučaje odboru »Sokola«, ki bo gotovo vedel, kaj ima storiti v obrambo svojih članov. V službi seveda se imate ravnatelju pokoriti, izven službe smete biti pa kar vam drago, nobena moč vam ne more do živga — če ste seveda poštenjaki in to ostanete Sokoli!

Po Hrastniku se govori, da mislijo prevzeti tamkajšnjo kemično tovarno Johann Killer & sinevi.

Ustanovni občni zbor zidarmoške podružnice »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov« bo v nedeljo, 3. aprila ob 5. popoldne v restavraciji Juvanič ob Zidanem mostu. Zvečer je istotam državni večer z zanimivim sporedom. — Tovarši, sebebo iz Štajerskega, prihitite v polnem številu k ustanovitvi naše druge podružnice! Naj ne manjka nihče, kogar ne bi zadrževala služba! Na družabni večer presrečno vabimo rodbine, prijatelje in znance. — Osrednji odbor »Društva j. ž. u.«

»Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic« ima v nedeljo, dne 3. aprila t. l. v Celju svoj glavni zbor. — Priporočamo tej stanovski družbi, da se z vso odločnostjo poprime aktualnih vprašanj, katerih rešitev je vitalnega pomena za slovensko šolstvo in učiteljstvo. Nacionalnega momenta naj učiteljstvo ob tem razmotrivanju nikar ne pušča iz vidika! — Le glejmo, kako delajo tozadevno nemški učitelji. Ni ga zbor, kjer bi v prvi vrsti se ne ozirali na narodno vzgojo in zvanje ter svoje tozadevno mnenje tudi javno odločno ne poudarjali. Tako se naj godi tudi v nas Slovenceh! — Dandanes velja odločnost, očita odločnost. Hlapčevali smo Slovenci dolej povsod še dosti, čas je že, da tudi mi zahtevamo, kar nam gre po naravnem pravu in po postavi. Zato pa hrabro na dan z našimi zahtevki! — Star narodnjak.

Preganjanje slovenskih nabornikov na Spod. Štajerskem. Povo-dom zadnjih naborov so prišli slovenski mladeniči iz ptujskega okraja s slovenskimi trakovi v Ptuju. Ptujska nemškutarska policija je kar divjala, ko je videla slovenske barve. Kdor ni hotel na ukaz policije skriti slovenskega traku so ga zaprli. Med župani ptujskega okraja se je pričelo gibanje, ki meri na to, da se vojaški nabori premestijo iz nemškutarskega Ptuja.

Graska »Tagesposta« in »Tagblatt« fantazira o strahovitih napadu na »sulfuragince« v Hrastniku. Pred vsem pripomnimo, da je sklenil trbov. »Sokol« napraviti izlet v Hrastnik vsaj 14 dni poprej, ko še ni nihče slutil kaj o »sulfurajncih«. Da je torej hrastniški »Sokol« telegrafiral — kakor piše Tagesp. — po pomot v Trbovlje je otročja opomba, ki je nastala najbrž na ta način, da so tagespostinemu dopisniku zavreli možgani, pa je mislil, da čuje bučanje telegrafске napeljave. Da bi kdo navalil na železniško skale? Na katero pa? Po rudniški se itak ne sme nihče voziti? li se pa kdo vozi? Ali je to sl. oblastim tudi znano? Če so bile skale res na železnici so jih navalili nemškutarji sami! To je skoro kakor amen v očenašu! Saj se vemo, kako je bilo pred dobrim letom! Neko jutro se je opazilo, da je pokvarjena ograja pri nemški šoli. Halo, Slovenci so to storili! Kake preiskave so bile, ves »nemški« Hrastnik je bil na nogah. In kaj se je izkazalo? Da je bil atentator pijan nemški bratec iz steklarne! Ali lani, ko so pisali listi, da so Slovenci odrezali cesarsko zastavo? Vsa zadeva je zaspala, in mi smo mnenja, da raditega, ker so »nemci« našli, da je bil dotičnik kdo izmed njih, kakor je bil mogoče tudi oni, ki jim je pobil na šoli par šip, da so mogli zakričati v svet: Glejte nas uboze, teptane hrastniške Nemce, pobiti nas hočejo! In denar jim je letel od vseh strani na kup. Kar se vendar tiče napada na zborovalnico »sulfur«, prihodnje nedeljo, je skoro vse izmišljeno. Zanesljiva oseba je pripovedovala, da sta prišla tam mimo 1 član trboveljskega Sokola in en nesokol, šla sta na postajo. Pred hišo mnogoštevilno zbrani turnarji so ju pozdravili s »heil! i. dr. klici ter se jima bližali. Ta dva pa, ne bodita lena, mestu da bi bežala, se obrneta ter napodita menda kakih 20 turnarjev, evet hrastniškega nemštva. Prav sta imela!

Terseglavovi nauki rodijo sad. Uzorni dornberški »Orlik« na »skatolškem« delu! Škandal vseh škandalov so vzpizorili dornberški »Orli« velikonočno nedeljo popoldne okoli 5. v Zaločah. Ves popoldan so krožili po Dornbergu v novih krojih, slednjič so se prišli producirat v Zaloče. Neki Dornberžan je prišel za četo v Zaloče, ter zahteval, da se njegov 19letni sin odstrani iz vrste »Orlov«. V tem hipu je planilo kakih 10 »Orlov« iz vrste med pozorom ter so začeli mlattiti s pestmi ubogega očeta po glavi s tako silo, da je

bil kmalu ves krvav. Po glavi in po obrazu so mu prizadejali rane, odrli mu celo nekaj kože z lasmi vred. — Seveda je revež radi težkih udarcev padel na tla — a potem so ineli napadaleci pravi čukarski pogum. Na tleh ležečega so suvali s čevlji, ter ga z vso silo teptali in škakali po njem z obuvalom, tako, da se je vsemu navzočim studilo početje teh surovežev. Ko so dovršili ta barbaraki čin so si odpasali pasove, jih zvrli v gube, ter držeč jih v desnici se vračali na mostu zopet proti Zaločar., ter mahali z njimi proti Zaločanom in kričali: »Proti »vražniku!« Krščanska duša, tu se »špeglaj«, kam vede mladino »kričanska organizacija«.

Zrakoplovec Rusjan je pretekli ponedeljek izgubil precej svojega ugleda. Kakor znano, je bil napovedal, da se dvigne na Velikih Rojah v zrak s svojim letalnim strojem med 3. in 6. uro popoldne. Ker je bilo krasno vreme, je naravno, da je vse drlo iz Gorice. Celotno iz Trsta se je pripeljalo več radovednežev. Nabralo se je na tisoče občinstva, ki je nestrpno pričakovalo, da poleti Rusjan v sinji zrak. Ker pa Rusjan niti poskusiti ni hotel, se je polastila občinstva nevolja ter so je godrnjaje razšlo. Rusjan se je pozneje izgovarjal, da se vsled premočnega vetra ni upal dvigniti s svojim letalnim strojem.

Miljski zločin pred tržaškimi sodiščem. Svoj čas smo poročali o zločinu, ki se je bil zgodil dne 15. decembra 1. l. v Miljah pri Trstu. Našli so bili namreč sedemletnega dekca Maksa Gril iz Milj umorjenega v neki grapi poleg Milj, kamor ga je bil morilec vrغل. Na izpoved bratca umorjenega, petletnega Marcela, sta bila takoj aretirana obe Fran in mati Antonija Gril, ter odvedena v koperske preiskovalne zapore. Preiskava pa ni mogla doprinesti direktnih dokazov glede krivice na umoru dečkove, zato je sodišče odredilo, da gori omenjena ne prideta pred poroto, temveč pred deželno sodišče v Trstu, kjer se jima bode v kratkem zagovarjati po §§ 143 in 152 radi sokrivde smrti sedemletnega sina Maksa. Zadnje označeni § določa kazeno od enega do petih let.

Poskus samomora. 19letni težak Karel Zlober, stanujoč v ulici Ermo št. 94 v Trstu se je na velikonočni ponedeljek sprl v svoji družini, kar ga je tako razburilo, da je v svoji spalnici potegnil revolver in izstrelil kroglo v levo stran prsi. Domačini, slišavši strel, so prihiteli ter prepričali mladeniča izstreliti drugi že namerjeni strel. Poklicali so zdravnika, ki je težko ranjenega Zlobca dal odpeljati v mestno bolnišnico.

Slovensko društvo »Lipa« v Zagrebu imelo je dne 20. t. m. III. svoje glavno skupščino katera je bila zelo živahna. Sklenilo se je pristopiti k obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda s svoto 200 K ter se je takoj prvi obrok 50 K nabral in odposlal. Dalje je društvo pristopilo kot član »Matici Slovenski« in »Matici Hrvatski«. Za predsednika je bil soglasno zopet izbran g. Fran Samša, za podpredsednika g. Anton Setine, za tajnika g. Miroslav Samša, za blagajnika g. Matija Potočar ter v odbor sledeči gospodje: Pavel Kevac, Jože Podbevšek, Ivan Bahčič, Franjo Dvorsak, Blaž Jagodič in Maks Pongrac, za revisorje gg. Alojz Mervar in Martin Kancijani.

Imenovanje. Naš rojak iz škofje-loške okolice g. Peter Wohlgenuth je postal sodni pristav pri okrožnem sodišču v Mostarju.

Sedem tisoč naročnikov. Dne 14. t. m. je prekoračilo število naročnikov newyorskoga dnevnika »Glasa Naroda« število 7000. To je gotovo lep napredek naših rojakov v Ameriki. Listu kakor tudi zavednim ameriškanskim Slovincem naše iskrene čestitke.

Elektrodiograf »Ideal«. Hotel pri »Maliču«, zraven glavne pošte ima od srede, dne 30. marca do petka dne 1. aprila 1910 sledeči epored: Berlin. (Po naravi.) Del Rebha ljubezenske razmere. (Sijajen umetniški film. — Predstavlja god. Napierkowske iz pariške Opere.) Mikroba. (Demonstracija v kemičnih laboratorijih Akademije v Parizu pod vodstvom ravnatelja Comandona storjenih odkritij.) Zlati pajek ali skrivnosti pritlikavcev. (Pripovedka.) Pridobitve prvega tenorja. (Koično.) Dodatek k predstavi ob 8. zvečer, trajajoči približno 2 uri: Veliki požar v Parizu. (Po naravi.) Nevesta morskega roparja. (Drama.) Maščevanje čevljarja. (Komično.)

Bodite previdnejši s orožjem! Če čisto se je pisalo in svarilo, da je treba večje previdnosti, kadar se rabijo zlasti strelno orožje, toda do zdaj so besede le malo zalegle. V zadnjem času so se namreč zopet začele množiti nesreče s strelnim orožjem in zavzema slasti Gorenjskega prvo mesto v tem oziru. Pred nekaj dnevi so v deželno bolnico sprejeli sopot dva

ponesrečenca, ki sta bila obostreljena vsled neprevičnosti in sta tako poškodovana, da bosta, če okrevata, pohabljenca vse svoje življenje. Prvi ponesrečenec je iz kranjskega, drugi iz kamniškega okraja. Skrajni čas je, da vsi merodajni faktorji začno delati na to, da se take nezgode s strelnim orožjem končno vendar le omeje na kar najnižje število.

Ponesrečil se je danes pri zgradbi Götzlove vile na Pruih Iv. Kos, doma iz Reten pri Trzinu. Padel je 7 metrov visoko in se nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Železniški promet je bil včeraj izredno velik. Dijaki, vojniki in drugi velikonočni dopustniki so se povrnil nazaj in po mestu je zopet nastalo običajno vrvenje.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 92 Slovencev, 20 Macedoncev in 12 Hrvatov. 48 Lahov je šlo v Kočevje, 145 goriških zidarjev se je pripeljalo v Ljubljano, 40 Hrvatov je šlo v Heb, 14 pa v Judenburg.

Zamenjan je bil včeraj v gorenjskem vlaku zavitek knjig z zavitkom jestvin. Zamenjalec naj blagovito za knjige obvestiti učiteljsčnika gosp. Egona Jezerška na Mestnem trgu št. 3.

Slovenski Jug.

— Razpor radi jugoslovanske enciklopedije. Hrvatskim listom poročajo iz Belgrada: Kraljevska srbska akademija znanosti v Belgradu je baje sklenila, da odklanja vsako sodelovanje pri jugoslovanski enciklopediji, ki jo, kakor znano, namerava izdati zagrebška jugoslovanska akademija iz ustanove upokojenega generala Cerljena. Vzrok odklonitvi je bil baje ta, da jugoslovanska akademija ni hotela pripoznati belgradske akademije kot enakopravno izdajateljico, marveč zgolj kot sodružno. Razen tega pa se belgradska akademija čuti žaljeno tudi radi tega, ker enciklopedija ne bo istočasno izšla tudi v cirilici. — Koliko je na stvari resnice, ne vemo, spominjamo se samo, da smo svoječasno čitali v belgradskih listih, da je srbska akademija v svoji seji z navdušenjem sprejela predlog jugoslovanske akademije o enciklopediji in da je votirala za izdajo tudi 5.000 dinarjev, takisto pa se nam tudi zdi, da je iz objav hrvatskih listov razvidno, da je bilo takoj sprva sklenjeno, da izide jugoslovanska enciklopedija istočasno v latinici in cirilici. Sicer pa bodi stvar že takšna ali drugačna, v eminentnem interesu skupne narodne stvari je, da se še spor, ako je res nastal, poravna čim preje in da se preskrbi, da bo v bodoče izključen vsak tak spor.

— Srbsko narodno gledališče v Belgradu. Poročali smo že, da je intendant srbskega narodnega gledališča v Belgradu Milan Grol radi nekega konflikta z naučnim ministrom Žujovićem odstopil. Kakor sedaj javljajo srbski listi, je naučni minister ponudil intendantu bivšemu intendantu gledališča v Monakovu na Bavarskem Joci Saviću. V belgradskih literarnih krogih pozdravljajo simpatično to kandidaturu, vendar pa dvomijo, da bi Savić sprejel ponudeno mu mesto. Govori se, da namerava prosvetna uprava gledališče za nekaj mesecev zapreti, da izvrši v gledališkem posloplju več potrebnih popravil.

— Dalmatinski almanah. Na Dunaju živeči dalmatinski umetniki in pisatelji so sklenili v kratkem izdati »Dalmatinski almanah«, ki bo obsegal razne umetniške in »nižje« ne prispevke. Svoje sodelovanje so med drugimi obljubili: slavnoznanstveni hrvatski kipar Meštrović, državni poslanec dr. Tresić - Pavičić ter književniki Božo Lovrić, Miličić in Kosor.

— Hrvatski list v Albaniji. V Skadru v Albaniji bo v kratkem jel izhajati hrvatski list »Sunec«. Izdajal bo list lekarnar Pardo, ki je pred več leti prestopil v mohamedansko vero. List bo urejevan v duhu hrvatske stranke prava in bo zagovarjal politiko Mladoturkov. Pardo je bil te dni v Dubrovniku, kjer je nakupil poseben tiskarski stroj za svoj list.

— Krvav spopad med orožniki in kmeti v Pregradi. Krvav dogodek se je prigodil na velikonočno nedeljo v Pregradi na Hrvatskem. Ondotni župnik Magjarek, zagrižen frankovec, ne živi v dobrih odnosih s svojimi župljani. Nagaja jim, kjer jim more. Ko so v nedeljo med mašo nekateri kmeti fantje streljali po starem običaju s samokresi, je poslal po orožnike ter jim ukazal, naj ljudem samokrese odvzame. To je ljudstvo silno razburilo. Množica je navalila na orožnike, metala na nje kamenje ter podrli dva orožnika na tla, ker se je med ljudmi razširila napadna vest, da je orožnikom dano povelje, da ne smejo streljati. V tem

Sagrada Barber

želodec krepčujoče
- odvajalne pastilje -

klinično preizkušene, učinkujejo gotovo, lahko in urojavno. Pristne samo
z imenom Barber. Škatljice po 70 v in 240.
Lekarna „Heil. Geist“, Dunaj I., Operng. 16.
Odlikovane s. k. dr. državne odlike.

Pazite na ime Barber.

Žrgovski potnik se sprejme.

Ker je obenem inkasant, vložiti mora
kavcijo. — Natančne ponudbe na
upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod
»Ž. 100«.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 372

Kuč.
najboljše sredstvo.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Zaradi bolezni se takoj prodaja
blizu Ljubljane majhna doba iduća

gostilna

z lepim senčnatim vrtom. Proda se
poceni in pod ugodnimi pogoji. Hša
je pripravna tudi za prodajalno. Kje
se izve v upravnitvu »Slov. Naroda«

Išče se trgovsko nabražen gospod
kot

kompanjon

pri podjetju, kjer ima dobro in trajno
eksp. tenco. V pr. nudbi je navesti kako
svojo lahko vložiti. — Ponudbe na
upravnitvo »Slovenskega Naroda«
pod »Ž. L. 1000«.

Ženitna ponudba.

1135 Urednik Slovenec in učitelj
Čeb. inteligentna in resnično
mislila mladenca, lepe krepke
postave, bi rada dopisovala
z inteligentnimi gospodi-
cama ali vdovama z nekoliko
imeta. — Lepe Slovenke,
ne preko 28 let, ki bi si
želele enega ali pa drugega
pridobiti, naj pišejo takoj pod
»urednik in učitelj«
post. rest. glavna pošta, Brno,
Moravsko. — Diskretna najamena.

Razglednice

umetniške,
in
pokrajinske
se dobe vedno
v veliki izbiri v
»Narodni knjigarni«
Prešernova ulica 7.

Vinski zakon

ki ga mora imeti nabitega
vsak gostilničar, vsak vin-
ski trgovec in vsak vino-
gradnik . . .
sicer zapade strogi kazni
se dobiva v . . .
»Narodni knjigarni«
v Ljubljani
Prešernova ulica št. 7
po 70 vin, s pošto 80 vin.

lščem pomočnico gospodinji

ki naj se razume tudi na kuho in
perilo.

1093 Jos. Lenarčič, Vrhnika.

2 krojaška pomočnika 2

sprejme takoj za trajno
za velika in mala dela

1087 Jernej Grošelj
krojaški mojster v Sp. Šiški.

H. Suttner
Ljubljana,
Mestni trg
nasproti rotovža.
Priporoča svojo bo-
gato zalogo najji-
nejših in najnovejših
žepnih, kakor
salonskih ur,
javel, zlatnine
in srebrnine, raznih pr. pravnih daril
iz kina srebra
Blago najfinije vrste. Cene najnižje.

Krasno BLUZE
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
in etrežje oblike
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
par. Sušar
Stari trg št. 28.

Modni salon

Častitim damam priporoča
: klobuke :
le najfinjšega okusa
Jda Škof - Vanek
: Pod Trančo. :
Žalno klobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
s trakovi in razne cvetlice,
: doma izdelane. :

Kotel „pri Pošti“ v Kranjski gori

se da z vso opravo takoj na račun
proti primerni kavciji. — Več se izve
pri **Levre Kristavcu** v Kranjski
gori. 1088

Spreten kurjač

išče pr. merne službe.
Na-slov pove upravnitvo »Slov.
Naroda«.

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija.
KUPON
metrov 3 10 dolg
za popolno muško obleko
(suknja, hlače, telovnik)
stane samo
Kupon za črno salonsko obleko K 20—
dalje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne itd. razpošilja
po tvorniških cenah kot solidna in po-
štena vrlo znana
Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci gratis in franko.
Od tega, da direktno naročajo blago pri
firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju,
imajo privatni odjemalci veliko prednost.
Zaradi obilnega prometa vedno največja
izbira popolnoma svežega blaga. Stalne
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno po
601 vzorcu.

lepa hiša

v dobrem stanju,
z vrtom, gostilno,
tobakarnico, pro-
dajalnicjo z me-
šanim blagom in
žganimi pijačami. Leži ob državni cesti
in je jako dobro obiskovana. Le pet
minut oddaljena od železniške postaje
na Tolminkem — Ponudbe na **Ivana**
Škodnik, Via della bianca 362,
Gorica. 1032

Stanovanje

obstoje iz dveh event. treh sob s pri-
tiklinami, najraje v sredini mesta ali
pa od mesta vsaj ne preoddaljeno,
išče za letošnji avgustov selilni
termin mirna stranka. Refektura se
samo na zračno, suho in snažno sta-
novanje. 1036
Ponudbe naj se pošiljajo upravn.
»Sl. Naroda« pred 1. majnikom in
sicer pod šifro »Stalni najemnik«.

Špiritovi sodi

od finega špita od 600 do 800
litrov in

vinski hrastovi sodi

prav močni in zanesljivi, se dobe po
nizki ceni pri tvrdki 593

M. Rosner & drug

v Ljubljani, poleg Koslerjeve pivovarne.

Neprimerno

dobre slasti je zrnata kava do po-
lovce zmesana s
Schikovo rženo kavo
Slastna pijača! Velik prihranek!
5 kg ržene kave za K 4— pošilja
franko po povzetju
Mihael Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

BENZ

-ove sesalno-plinske naprave za vsako kurilvo.
Več nego 3800 v prometu. 628
-avi mot. r. na sur vo olje, bencin in razsvetlj. plin
-D esel motorji najnovejše in preurejene konstrukcije
-l k mobilie.
Glavni zastopnik za Kranjsko:
G. Brinšek inž.
tehn. agentura za stroje v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 26.

Bilanca

„Posojilnice v Črnomlju“,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
za leto 1909.

Aktiva.					Pasiva.				
Št.	Predmet	Znesek	K	v	Št.	Predmet	Znesek	K	v
1	Posojila			1115890 89	1	Deleži: 2004 à 4 K			8016 —
2	Zaostale obresti od posojil			30105 60	2	Nevzdignjene obresti od deležev			3450 79
3	Naložen denar pri drugih denarnih zavodih	321408 60			3	Hranilne vloge	1518132 63		
4	Kapit. obresti naloženega denarja in tekoč. računa	18010 95	3394 9 55		4	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	62732 85	1580865 48	
5	Vrednostni papirji		699 3 74		5	Predplačane obresti od posojil za 1910		6430 73	
6	Nevzdignjene obresti vrednostnih papirjev za 1909		3400 —		6	Na zgradbi hiše je plačati še		7000 —	
7	Prehodni zneski		46 64		7	Razumni sklad znašal je koncem leta 1908	41989 88		
8	Vrednost hiše po 1% odpisu pr 472-40 K		46768 42		8	K temu se pripiše vstopnina iz leta 1909	112 —	42101 88	
9	Inventar po 6% odpisu pr K 83-06		1301 39		9	Čisti dobiček		5487 70	
10	Gotovina koncem leta 1909		46506 35						
	Skupaj			1653352 58		Skupaj			1653352 58

Prejemki: K 1,283.539-75. Izdatki: K 1,283.033-41. Promet: K 2,520.573-16.

Zadružniki:
Koncem leta 1908 je bilo zadružnikov 1451
v letu 1909 jih je izstopilo 53
in ostalo 1398
ker jih je pa leta 1909 pristopilo 106
je družstvenikov koncem leta 1909 1504

Deleži:
Koncem 1909 ostalih 1504 zadružnikov ima 1891 deležev po 4 K K 7564
Leta 1909 izstopivših 53 » 4 » » 248
51 v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima še 51 nedvignjenih
deležev po 4 K . . . . . » 204
Skupaj 2004 deleži po 4 K . . . . . K 8016

To bilanco in ves račun je občni zbor dne 20. marca t. l. odobril in potrdil.

Anton Jeršinevič l. r. ravnatelj.
Martin Malnerič l. r. **Avugst Kuno** l. r. **Karl Müller** l. r. odborniki.
Anton Spreitzer l. r. rač. pregled. namestnik.
Fran Šetina l. r. rač. pregledovalec.

Boljši hišnik

oženjen, nekoliko izvežban v vrtnarstvu,
se išče

za veliko vilo na Gorenjskem, (5 minut od železniške postaje oddaljeno) v kateri čez polno stanuje več tujcev. Znanje slovenskega in nemškega jezika se zahteva. Ker bo žena hišnikova lahko tudi v vili stanujočim letovničarjem dajala zajtrk itd., se pred vsem ozira na take prosilce, katerih žene so vajene v kuhinji in v obdobju s tujci. Služba stalna. Nastop lahko takoj. Z izpričevali opremljen ponudbe je poslati na upravnništvo »Slov. Naroda«.

1101

Kavarna „Ilirija“

Kolodvorska ulica 22, 1084
3 minute od južnega kolodvora,
je vsak dan

vso noč odprta

ter se slavnemu občinstvu toplo priporoča.

Zastonj in poštnine prosto: Domača knjižnica.

Seznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.
Lj. pl. Kheymayr & Fed. Hamberg v Ljubljani.

Slovenski elektrotehnik

Fr. Sax

Ljubljana, Gradišče 17.

Uvaja vsakojake elektrotehniške naprave, kot svetila, telefon, električne ključavnice za bingame, navadna vrata, preskušanje strojevodov, nasvete za njihovo popravilo, oziroma oskrbo popravilo in novourbne. Izven Ljubljane se priporoča za uveljavljanje jak. tečajih.

elekt. naprav za luč in moč.

Na razpolago dobro in zanesljivo blago.

Pokličite me, ako je vaš električni obrat moten.

2 950

Köhlerjeva cementna strešna opeka

Z zarezo in brez zareze je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka.

Varstvena znamka.

V zalogi jo ima vedno v poljubnih množinah izdelovatelj

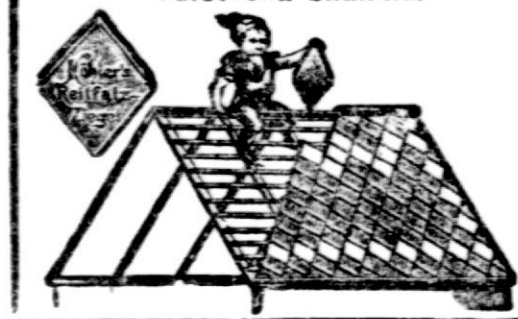
Jvan Jelačin, Ljubljana.

Zahtevajte cenik.

760

Ravnostam vedno velika zaloga

Portland cementa.

A VIII 114/10/3.

1127

Oklic.

Na predlog dedičev po dne 15. decembra 1909 v Zgornji Šiški, št. 38 zamrlim Mihi Šinku se prodajo potom javne dražbe sledeče v kat. obč. Zgornja Šiška ležeče parcele

- 1) štev. 284 I hiša, štev. 38 v Zgornji Šiški s parcelo štev. 285 2 vrt, ki je pri tej hiši. Vsklicna cena 5090 K —
2) štev. 440 njiva. Vsklicna cena 400 K —
3) štev. 738 davč. obč. Golo brdo novi del. Vsklicna cena 400 K —.

Dražba se vrši dne 11. aprila 1910, ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, soba štev. 39.

Ponudki pod izključno ceno se ne sprejemajo. Zastavnim upnikom ostanejo njihove pravice neprikrasane. — Dražba se odloži tekom 14 dni. — Dražbeni pogoji se morejo vpogledati pri tej sodnji soba štev. 39.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, oddelek VIII., dne 23. marca 1910.

Zavod za pohištvo in dekoracije
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.
Ustanovljeno leta 1857. Telefon št. 97.
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne zenitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Št. 3458/o. šol sv.

1138

Šolska zgradba.

Za zgradbo novega šolskega poslopja v Št. Mihelu pri Hrenovicah, politični okraj Postojna na 16645 K 86 v proračunjena dela in dobave

se bodo oddale potem javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene naj se predložijo

do 13. aprila t. l. ob 11h dopoldne

pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

Ponudbe, katere morajo biti lolkovane s kolikom za eno krono, doposlati je zapeljati z nadpisom: „Ponudba za prevzemanje gradbe novega šolskega poslopja v Št. Mihelu“.

Ponudbi mora biti douana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v purilarnovarnih vrednostnih papirih po kurzni ceni

C. kr. okrajni šolski svet si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nacrti, proračun in stavbni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajnem glavarstvu — stavbnem oddelku — med navadnimi uradnimi urami.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni,

dne 24. marca 1910.

Ne dobele in drabno po nizkih cenah priporočam svojo bogato zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tverniška zaloga kran. glavarikov.

Anton Skof

Ernest Jevnikarjev naslednik.

Dunajska c., v bližini gostilne „št. 6“

VEČ 400 GODI NA
uživa Humpolec glas suknarskoš črta.
Najbolje suknjo i pomodnu robu nudi tvrditka
ANT-TOMEČ
izvoz suknja u Humpolcu (Češka)
Uzorcí poslalati francoz

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga skubljenega perja K 2 polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rmenega inlet-nanking-bлага, 1 pernična velika 180 x 116 cm z 2 blazinama, velikost 80 x 58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 24, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 3-50, 4. — Pernice 180 x 140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali 80 x 80 cm K 4-50, 5-50. Spodnja pernica iz gradla 180 x 116 cm K 13, 15, razpošilja proti povzetju poštne prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. BERGER

v Bebenici št. 1012, Četki los.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. Ceniki o zimnicah, odejah prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštnine prosto.

3653

Zadnji mesec! Nepreklicno 5. aprila 1910 žrebanje loterije za ogrevalnice

1500 dobitkov v efektivni vrednosti K 55.000.

Prvi trije glavni dobitki K 30.000, 5000, 1000, se na zahtevo dobitelja odštevijo 10%, in zakoniti davek izplačajo v gotovini.
Srečke po 1 krono se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski pisarni Dunaj L. Spiegelgasse 15.

270

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

1-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

9-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-23 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

8-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7-12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenice, Gorice, Trsta, Trbiča.

8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podroščico in Trbič, Gorice, dr. žel., Jesenice, Trbiča.

2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, jr. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Gorice, dr. žel., Trsta, c. kr. dr. žel., Jesenice, Trbiča.

6-49 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Jesenice.

8-42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenice, Trbiča.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podroščico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6-46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednj evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Knjige s slikami za otroke:

Deca roma okrog doma, broš.	K —24	** Knjižica za mladino 21, 24 zv. á K —50
Nase domače živali, broš.	—40	13, 14, 26, 29, 30, 31 zvez. á „ 1—
Noetova barka broš.	1-50	27 in 28 zvezek á „ 2—
Kaj pripoveduje čarovnica, broš.	1-20	** Kapitan Žar ali klet v tistem morju, vez. . . . . 1—
„na lepenki	2-40	Kočevar F.: Mlinarjev Janez. Zgodovinska povest . . . . . —80
Podobe iz živalstva, broš.	—80	Kosi Ant.: Zlate jagode. Zbirka basni, vez. . . . . 1—
(Leporello)	1-50	
Pavluša in nuša	1-60	
Palčki Poljanci	3-60	

Knjige za slikanje:

Tuckov, Zaklad za otroke	K 1—
» Otroški vrtec	1—
» Za kratek čas	1—
» Mladi umetniki	1—

Mladinski spisi:

Amicis: Srce, 4 zvezki á 40 h	K 1-60
Andersen: Pravljice za mladino, vez.	1—
Brinar: Medvedji lov. Čukova gostija, kart.	—80
Campe: Odkritje Amerike	2—
Cegnar Fr.: Babica. Povest	1-20
Cigler Janez: Sreča v nesreči	—76
Freudenthal Jos.: Venček pravljic in pripovedk	—40
Gangl Eng. Pisanice	—50
» » Zbrani spisi za mladino	1—
Hubad Fran: Pripovedke za mladino I. in II. zv. á 40 h	—80

Narodna knjigarna v Ljubljani Prešernova ulica št. 7.

Solicitatorja

sprejemem čimprej.

Plača po dogovoru.

Dr. J. Brejc

odvetnik v Celovcu. 1070

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 400.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Priporoča premise na

Tiske srečke

à 8 K. Žrebanje 1. aprila t. l. Glavni dobitnik 100.000 K.

Keil^{ov} lak

načelno plesk na mehka tla.
 Keil-ova bela glazura za umivale mize . . . . . 30 v
 Keil-ova voščena pasta za parkete . . . . . 30 v
 Keil-ov lak za poslikanje oltarjev . . . . . 30 v
 Keil-ov lak za slanele v vseh barvah . . . . . 30 v
 Keil-ova pasta za čevlje . . . . . 30 v

dobiva se vedno pri Leskovcu & Modanu v Ljubljani 1030

Postojna: Anton Ditrich.
 Škofja Loka: Matej Žigon.
 Kostanjevica: Al. Gotsch.
 Radovljica: Oton Roman.

Idrija: Val. Lapajec.
 Kamnik: Ed. Hajek.
 Novo mesto: I. Picet.

Črnaomba: Anton Zorc.
 Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
 Šturm: Franc Dolenc.
 Medvode: Franc Ley.

Častitim damam

so priporočila
za spomladansko sezijo
modni salon
F. JUST-MASCHKE
 z veliko izbiro damskih in otroških klobukov
 po znano nizkih cenah.

Sprejemajo se popravila in se točno izvrše. Žaliti klobuki vedno v zalogi.

Lepa prilika.

Na prodaj je eno najlepših posestev
 (letovišče) v ljubljanski okolici, okoliščje iz 30 oralov
 njiv, travnikov in gozda.

Lepa enonadstropna gosposka hiša
 s 5 parafitiranimi sobami v nadstropju.

V pritličju lepi gostilniški prostori z dobro znano
 gostilno, pred hišo ter senčeni vrt, nadalje sadni
 vrt in vrt za zelenjavo.

Novo moderno gospodarsko poslopje.
 Dobro izdele vinska trgovina s krasno kletmi.
 Vpeljana zaloga piva z novimi ameriški ledenicami.

Hiša in vrt imata acetilensko razsvetljavo. Posesivo je
 pripravno tudi za mlekarstvo, kar je blizu ljubljane.
 — Vprašanja glede kraja, cene in drugih pogojev naj se
 blagovoljo naslavljati: „Ljubljana, poštni predal 101“.
 Posredovalci izključeni 1081

Št. 5937. 109.

Razpis.

Za preložitve okrajne ceste med Smednikom in Zalokami
v cestnem okraju Krško

na 34.000 K proračunena dela in dobave se bodo oddale
potem javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali do-
 plačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali napovedbo pavšala naj se predložijo
do 18. aprila t. l. ob 12ih opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolk vane s kolkom za eno krono, do-
 poslati je zapečatenih z nadpisom: „Ponudba za prevzete cestne preložitve
 Smednik-Zaloke“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripravi ponudnik stavbne
 pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodatni kot vadij 5% stavbnih stroškov v gotovini
 ali pa v kupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na
 višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponud-
 beno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v dež. stavbnem uradu
Od deželnega odbora kranjskega,
 v Ljubljani, dne 26. marca 1910.

Št. 9492. 1116

Razglas.

Radi oddaje

zidarskih del	kamnoseških del	slikarskih del
tesarskih del	dobave železine	plekarskih del
kleparskih del	mizarskih del	dobave solčnih plah
krovnih del	ključavničarskih del	ter upeljave vodovoda
	steklarskih del	

za razširjevalne stavbe v mestni ptočni vojašnici v Ljubljani, kakor:

dvonadstropno šolsko poslopje za enoletne
prostovoljce, avgmetacijsko skladišče za 7.
lovski bataljon, prizidek k remizi, ter prizidek
in nazidek k hlevu

vršila se bode pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavb-
 nega urada

∴ javna pismena ponudbena razprava ∴
dne 16. aprila 1910 ob 10. dopoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so pri mestnem
 stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah vsakomur na vpogled.

Ponudbe, v katerih je enotne cene ter na njih podlagi izračunane
 skupne zneske navesti v številkah in besedah, izročiti je do določenega roka
 zapечатene in opremljene s 5% vadijem: ki ga je določiti po skupnem znesku
 ponudbene svote.

Izrecno se določa, da se na ponudbe, ki ne bi ustrezale povsem razpis-
 nim pogojem, ki bi se pogojno glasile in bile prekasno ali naknadno vložene,
 ne bode odzvalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
 dne 26. marca 1910. Župan: Ivan Hribar.

Razglas.

Radi oddaje

zidarskih del	kamnoseških del	slikarskih del
tesarskih del	dobave železine	plekarskih del
kleparskih del	mizarskih del	dobave solčnih plah
krovnih del	ključavničarskih del	ter upeljave vodovoda
	steklarskih del	

za razširjevalne stavbe v mestni ptočni vojašnici v Ljubljani, kakor:

dvonadstropno šolsko poslopje za enoletne
prostovoljce, avgmetacijsko skladišče za 7.
lovski bataljon, prizidek k remizi, ter prizidek
in nazidek k hlevu

vršila se bode pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavb-
 nega urada

∴ javna pismena ponudbena razprava ∴
dne 16. aprila 1910 ob 10. dopoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so pri mestnem
 stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah vsakomur na vpogled.

Ponudbe, v katerih je enotne cene ter na njih podlagi izračunane
 skupne zneske navesti v številkah in besedah, izročiti je do določenega roka
 zapечатene in opremljene s 5% vadijem: ki ga je določiti po skupnem znesku
 ponudbene svote.

Izrecno se določa, da se na ponudbe, ki ne bi ustrezale povsem razpis-
 nim pogojem, ki bi se pogojno glasile in bile prekasno ali naknadno vložene,
 ne bode odzvalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
 dne 26. marca 1910. Župan: Ivan Hribar.

Sprejeto se
blagajničarka
v kavarni Avstrija.

Ivan Martelanc
 stavbni mojster v Barčevljah št.
 274 pri Trzinu,
 ki mu je pred leti kap prebavila
 prav oslabila, se ima samo želod-
 čni tinkturi lekarnarja Pieco-
 lija, o. kr. dvernega dobavi-
 telja v Ljubljani zahvaliti, da je
 želodec zopet spravil v red in jo
 iz hvaležnosti najtopleje priporoča.

ANTON BAJEC
 naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegova
vrtnarija
na Karlovski cesti 2,
cvetlični salon

pa
pod Trančo.
 izdelovanje šepkov,
 vencev, trakov itd.
 Okusno delo in zmor-
 ne cene.

Velika zaloga
suhih vencev.
 Zunanja naročila točno.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljnate barve
 v posodah po 1/2, 1 kg
 kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
 za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci
 in papir za vzorce.

Laki
 pristni angleški za vozove,
 za pohištva in za podo.

Steklarski klej
 (hit) priznane in strokovno
 preizkušene najboljši.

Karbolinej prve
 vrste

Mavec (gips)
 za podobarje in za stavbe.

Čopiči 263
 domačega izdelka za zidarje
 in za vsake obrti

priporoča
Adolf Hauptmann
 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
 oljnatih barv, drsnov, lakov
 in steklastih mas.
 Zadržajte cenike!

Želodčna sol

Lekarnarja Schumannova 4408
 v svoji sestavi nanovo izboljšana, že več nego 30 let sve-
 dca s najboljšimi uspehi, je in ostane najboljša sredstvo,
 proti vsem vrstam želodčnih boleznim, črevesnim boleznim
 in pomanjkanju telesa. Neupijljiva je za urojenje in
 vzdrževanje dobre prebave. Kdor se nagiblje k kajenju,
 naj takisto dvakrat na dan rabi želodčno sol. — Škatlja stane K 1.50. Razpošilja se vsak
 dan po pošti po povzetju in sicer najmanj 2 škatli. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah.
 Druge zloga knj.-lrm. izdanih lekarnarja Julija Schumannova v Stockerau pri Dunaju.

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:
Cvetko Golar:
PISANO POLJE
 8°, 114 strani.

B oširano K 1.80, vezano K 2.80.
 Golar nam nudi s to knjigo zbirko
 pesm, polnih ubranosti in toplega
 prirodnega čuta, ki jih bodo go-
 tovo povsod radi čitali. Ovitke in
 velike začetne črke je narisal M.
 Gaspari. V Ljubljani, mesec marca 1910
 Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.
 založna knjigarna. 1010

St. 205/pr. 1059

Razpis.

Pri deželnem knjigovodstvu je oddati sledeče službe:

1. eno mesto računskega uradnika VI. plačilnega razreda,
2. dve mesti računskih uradnikov VII. plačilnega razreda,
3. eventualne dve mesti VIII. plačilnega razreda in
4. eventualne dve ali tri mesta računskih praktikantov z
 adjutom po 1200 K na leto.

Prosilci za službe pod 1, 2 in 3 morajo dokazati, da so dovršili kako
 srednjo šolo z zrelostnim izpitom ali pa da so poleg dovršen h nižjih razredov
 srednje šole absolvirali kako trgovsko šolo, dalje, da so prebili izpit iz držav-
 nega računostvoja ter da so že več let službovali pri kakem računarstvu.

Ravno tako predizobrazbo morajo dokazati prosilci za mesta prakti-
 kantov, iz zet je le izpit iz državnega računostvoja.

Tozadavne prošnje, katerim je priložiti listini in domovinski list, šolska
 in druga spričevala ter dokazila o znanju obeh deželnih jezikov in v katerih
 mora biti navedeno kako je prosilec zadostil vojaški dolžnosti, naj se predlože
do 30. aprila 1910

podpisnemu deželnemu odboru.

Onm prosilec, ki so že vložili prošnjo za kako službo pri deželnem
 knjigovodstvu pred tem razpisom, ni treba ponoviti prošnje, če o svoji prošnji
 še niso dobili rešitve.

Deželni odbor kranjski,
 v Ljubljani, dne 25. marca 1910.

St. 38302/09. 1089

Razglas.

Mestna občina ljubljanska zgradila bode
ново šolsko poslopje na Prulah v Ljubljani

in se bode zaradi oddaje

1. zidarskih in dminarskih del
2. kamnoseških del
3. tesarskih del
4. krovnih del
5. kleparskih del
6. dobave železine
7. ključavničarskih del
8. mizarskih, ključavničarskih, steklar-
 skih in pleskarskih del
9. pečarskih del
10. slikarskih del
11. inštalacije vodovoda
12. platnenih zastorov med okna
13. železne ograje ob cestah
14. posebne oddaje betonskih del, ki
 obsegajo betonovanje fundamentov,
 dobave betonskih cevi, betonskih
 stropov in del iz umetnega kamenja.

vršila dne 21. aprila 1910 ob 10. uri dopoldne
∴ javna pismena ponudbena razprava ∴
 pri mestnem magistratu ljubljanskem v pisarni mestnega stavbnega urada.

Načrti, proračuni, posebni in splošni stavbni pogoji in drugi razpisni
 pripomočki razgrnjeni so v pisarni mestnega stavbnega urada v navadnih uradnih
 urah vsakemu na upogled.

Ponudbe, v katerih je navesti posamezne enotne cene in na njih pod-
 lagi preračunljene skupne zneske v številkah in besedah, je vložiti kolkovane in
 opremljene s 5%, na podlagi ponudbenih skupnih zneskov, določenim vadijem
 v zapečatenih zavetih dražbeni komisiji, do določenega časa.

Izrecno se določa, da je ponujati strogo na podlagi razpisnih določb
 in predpisov.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale dražbenim predpisom,
 ali katere bi se pogojno glasile in na take, katere bodo prepozno ali dodatno
 vložene, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
 dne 24. marca 1910. Župan: Ivan Hribar.

Ante Bačić
Sušak-Reka

prirorča poleg svojega že dobro znanega skladišča
 vina še tudi svojo na novo in moderno urejeno
tvornico likerja in jesiba, kuhanje in skladišče
∴ rakije, slivovke, konjaka, ruma itd. ∴

Osobito priporoča svoje specialitete
„Liker Bačić“ (konjak) in „Jadran“

337

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen batist zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletti, šerpe, rute itd. v veliki izbiri.

524

Solidno ceno.

Odvetnik

dr. Igo Janč

 naznanja, da je odprl
v Postojni svojo pisarno.
J. Zamljen

 čevljarški mojster
 v Ljubljani, Konušev trg št. 13
 se priporoča za vsa v svojo stroko
 spadajoča dela.
 Izdeluje prave gorske in
 telovadske čevlje.

Gg. krojaškimi mojstrom!
Šivalna svila in sukanec 1910.

 Največja in najmanjša krojaška tvrdka si lahko preskrbi najboljšo
 šivalno svilo ali sukanec. Sirokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja
 franco po povzetju p. K 30 l. češka praška razpošiljalnica Karel Pecha,
 Praga-Karlín št. 287. Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države 644

Velikansko izber
pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

1157

A. KUNC, Ljubljana
Dvorni trg št. 3.

— Najnižje stalne cene. —

751

Modni salon
M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Palača Mestne hranilnice.

Prešernova ulica.

Klobuke cilindre in čepice
 v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
IVAN SOKLIČ.
 Pod Trnovo št. 2. Postaja električne željeznice.

Dolžnost

 vsakega zavednega Slovence in Slovenke je
 da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
 (krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Škaflička stane 24 vinarjev.

 Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
 vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej
 obliki in z zamko

 4306 se prodaja
 v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Stari trg 9.

Modni salon A. Vivod-Mozetič
Ljubljana, Stari trg 21.

priporoča častitim damam vsakovrstne krasne

damske klobuke

po znano najnižjih cenah.

Sprejemajo se popravila.

Zunanja naročila točno.

Najnižje cene!

1591

Popolna razprodaja
zaloge s pohištvom

pri tvrdki

Puc & drug v ljubljanskem Kolizeju.

Slavno občinstvo se vljudno opozarja, da se je pričela

vsled opustitve trgovine razprodaja zaloge po zelo znižanih cenah.

 Zaloga obsega kompletne oprave za spalne in jedilne sobe v različnih
 slogih, različne kredence, otroške vozičke, likane in fladrane omare, postelje,
 nočne omarice, salonske mizice, košarice za cvetlice, raznovrstne likane in
 z usnjem preoblečene stole, gugalne stole, stojala za cvetlice in knjige,
 otroške posteljice, ter razno drugo leseno in železno opremo.

Krasni predmeti, pripravljeni za darila

 kakor: slike v okvirjih, preproge, fina zagrinjala, stóri, salonske
 garniture, predposteljne preproge itd.

Ne zamudite prilike!
Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejše do najelegančajše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

 Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene le-
 sene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

186

Turk in brata Rojina.